

Bajtársi Levél

XLIV. ÉVFOLYAM

2. SZÁM

CALGARY, ALBERTA, CANADA

1991, OKTÓBER 31.

A MAGYAR KIRÁLYI CSENDŐR BAJTÁRSI KÖZÖSSÉG KÖZPONTI TÁJÉKOZTATÓJA

világszervezetünk, az MKCsBK alakult: 1949-ben

bajtársaink hivatalosan bejegyzett, jótékony célú társadalmi egyesületeket alapítottak
az AMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN:

OHIO államban: Magyar Csendőrök Családi Közössége, (Family Society of Hungarian Veteran Gendarmes), Charter: B. 56-940, Cleveland, OH., USA. 1954. Julius 14-én.

KANADÁBAN:

ONTARIO tartományban: Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség, Toronto-i Jótékonyági Csoport, (Royal Hungarian Gendarmarie Veterans' Benevolent Association of Toronto), No. 10 Liber 1163, Toronto, Ont., 1962, szept. 27.-én.

QUEBEC tartományban: NKCsBK Montreal-i Csoport, (Association des Vétérans Gendarmes Rozaux Hongrois), No. 96 Libro C-268 Quebec, P.Qu., le decembre 19, 1972.

ALBERTA tartományban: Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség, Calgary-i Csoport, (Veterans' Association of the former Royal Hungarian Gendarmerie) No. 8775, Edmonton, Alta., 28th October, 1975.

K i a d j a:

AZ MKCsBK VEZETŐSÉGE.

Veterans' Association of the former Royal Hungarian Gendarmerie

ADMINISTRATION CENTRE:

712 - 54th Ave., S.W.,

CALGARY, Alberta, CANADA

T2V 0E1

MAGYAR KIRÁLYI CSENDŐR BAJTÁRSI KÖZÖSSÉG

alakulási év 1949, Gráz, Ausztria, vezető 1950- 1960-ig:
néhai nemes folkusfalvi FOLKUSHÁZI LAJOS, ny.á.m.kir.altábornagy
a m.kir. Csendőrség volt felügyelője.

ÖNKÉNT ÉS ÖNZETLENÜL INTÉZI VILÁGSZERVEZETÜNK TÁJÉKOZTATÓ,
NYÍLVÁNTARTÓ ÉS SEGÉLYÜGYI SZOLGÁLATÁT.

A./ KÖZPONTI VEZETŐSÉG:

vitész Szendi József segélyalap kezelő pénztáros (Sarasota)	Dr. Kiss Gyula központi vezető	Domokos Sándor Bajtársi Levél főszerkesztő
ifj. vitész Kőrössy Zoltán jelvény-éremkezelő	Dr. Szalontai Sándor a torontói csoport vezetője	Fazekas Lajos nyilvánartó
Vörös Imre ellenőr	vitész Rácz István központi pénztáros	Varga István ellenőr

B./ BAJTÁRSI LEVÉL

Az MKCsBK hivatalos lapja, központi tájékoztatója; Beszámol közösségi, egyesületi és társadalmi eseményeinkről, a magyar élet híreiről világszerte.

Személyi hírek, könyvszemle, közérdekű levelek és értesítések, valamint a hozzájárulások nyugtázása minden számban.

Alapította, megindította és terjesztette Gráz-ban (Stájerország, Ausztria) és környékén, 1947.VI.21-1949-ig a "Gráz-i Magyar Csendőrök Bajtársi Asztaltársaság"-a, utána az MKCsBK 1951-ig.

Ügyvezető, levelező, szerkesztő és kiadó: Jegenyés Pál főtörm.; Elnök: néhai vitész Karsay Jenő alez.

Szerkesztette és kiadta Bregenzben, Dreierbergenben, majd Utrechtben 1951.V.12-től 1964.IX.5.-ig: néhai vitész Karsay Jenő alez.; munkatárs: néhai vitész Karsay Jenőné, született Gerencsér Lily.

Szerkesztette és kiadta Islingtonban, majd Etobicoke-ben 1964.X.1-től 1975.VI.10.-ig: néhai vitész Kövendy Károly CM. százados.

Szerkesztette és kiadta 1975.VII.1-től 1981.XII.31.-ig Calgary-ban (Alberta, Kanada): dr. Kiss Gyula és a Szerkesztő Bizottság.

Szerkesztette és kiadta, (Vezetői Bajtársi Levél néven) Sarasotában, (Florida, USA.) 1982.I.1.-től 1983.V.31.-ig: vitész nemes Baranchi Tamáska Endre.

Szerkeszti 1983.VI.1.-től a Szerkesztő Bizottság, s kiadja a Vezetőség:

Szelei József lektor	Domokos Sándor főszerkesztő	Dr. Kiss Gyula felelős kiadó
-------------------------	--------------------------------	---------------------------------

Minden cikkért és közleményért, annak szerzője, a közlésért a kiadó felelős.

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában!
Ámen.*

BAJTÁRSI LEVÉL

" Járd be a világot és hirdesd a M.Kir.Csendőrség jó hírnevét! "
(Néhai vitéz SUBIK KÁROLY prelátus, Gráz,1948.XI.20.-án)

XLIV. Évfolyam 2. szám

CALGARY, 1991. OKTÓBER 31.

TARTALOM:

OLDAL:

I. A Vezetőség hírei	D - 6
II. Személyi hírek, Gratuláció, Születés, Látogatás, Gyógyulás, Halottaink	6 - 11 + 48/A
III. Beszámolók a bajtársi közösségek életéből	12 - 18
IV. A magyar élet egyesületi és társadalmi eseményei	18 - 26
V. Cikkek, Nyomozás beszámolók	26 - 32
VI. A Múzeum hírei	32 - 33
VII. Bel- és külföldi Sajtóhírek	33 - 37
VIII. A Vezetőség levelesládájából	38 - 41
IX. Könyvismertetés	42 - 47
X. Felhívások, helyesbítés, nyugtázások	47 - 49

M. KIR. FEGYVERES ERŐK MUZEUMA

Alapították és fenntartották, mint MKCsBK Múzeum és Könyvtár Torontóban. Az Eszmei Csendőr Laktanyában 1971.IV.18 - 1984.XII.16.-ig, a torontói magyarság és más látogatók osztatlan elismerését kiérdemelve az MKCsBK, a Központi Vezetőség és néhai vitéz SZATHMÁRY KÁROLY C.M. (1916 - 1985) ügyvezető elnök, muzeumőr.

A Múzeum állandó címe: Magyar Ház, Kanadai Magyar Kultur Központ
840 St. Clair Ave., West
TORONTO, Ont., M6C 1C1 Canada

A Múzeum vezető és irányító szerve a
MUZEUMI BIZOTTSÁG.

Elnök: Dr. NAGY GYÖRGY

TAGJAI:

A MUZEUM RÉSZÉRŐL:

Dr. Szalontai Sándor
Kiss Károly
Borbás Károly tb.cső.
Hídi József

A MAGYAR HÁZ RÉSZÉRŐL:

Dr. v. Ormay József
Kósa István
Csekő Miklós
Dr. Berzy József
Bartunek Ferenc
Dr. Koroknay Imre

Kurátorok: Dr. Szalontai Sándor és Borbás Károly.

I

A VEZETŐSÉG HÍREI

Kedves Bajtársaim!

Az Isten végtelen kegyelme és az Ő igazságos szelleme nem hagyott cserben minket. Böldög örömmel hozom tudomásotokra, hogy a Magyar Köztársaság Alkotmánybírósága a m.kir.Csendőrséget egyetemesen feloszlató és megbélyegző 1690/1945 M.E. rendeletet alkotmányellenesnek és érvénytelennek minősítette. Ezzel végleg megszűnt fejünk felett lebegni az árnyék, mely személyünket magatartásunktól függetlenül az állampolgárok köréből kitaszított, megélhetésünktől és - ami a legfájóbb, - becsületünktől is megfosztott.

Ebbe mi soha bele nem nyugodva vettük föl a szellemi harcot ezen igazságtalanságok ellen. Hosszú évekig ez a harc reménytelennek tűnt, hiszen a ránk szórt általános vádak ellen védekezni nem állt módunkban. Ezért inkább némán, igazságunkba vetett hittel vártuk azt a pillanatot, mikor a történelmi igazságszolgáltatás mondja majd ki felettünk az ítéletet.

Egy csendőrnapi beszédemben hangoztattam azon meggyőződésem, hogy: "nem az a legény, aki üt, hanem aki állja!" És mi álltuk a sarat és nem szűntünk meg igazságunk győzelmében hinni.

És íme, az, amire közel fél évszázadig vártunk, bekövetkezett. Ismét a magyar társadalom egyenrangú tagjai lettünk.

Ebben a felemelő pillanatban első gondolatom a harcban elesett bajtársaimnak szól, vagy a hosszú várakozásban elhunyt dr. REKTOR BÉLA, vitéz SZATHMÁRY KÁROLY és még sokan mások, akik rendületlen hittel őrizték hagyományainkat és a Testület erkölcsi szellemét, legyenek azok: Akik előtt meghajtjuk az elismerés zászlaját.

Köszönet illeti azokat a honvéd bajtársakat és más velünk együttérző magyar testvéreinket, akik erkölcsi támogatásukkal mellettünk álltak a sokszor kigúnyolt és támadásokkal teli percekben.

Meg kell említenünk dr. SZAKÁLY SÁNDOR otthoni hadtörténészt, aki volt olyan bátor, hogy a Csendőrség történelmi szerepét akkor kezdje vizsgálni, mikor az még népszerűtlen volt és tette ezt olyan megcáfolhatatlan tárgyilagossággal, hogy az ellenség nem tudta érveit elútasítani.

Ebben a felemelő percben adjunk hálát a Jóistennek, akinek végső igazságossága ma egyre jobban átjárja a világ-szellemet és amely azt igazolja, hogy "az igazság tesz szabaddá!"

Híven! Becsülettel! Vitézül!

Domokos Sándor
főszerkesztő.

A Magyar Királyi Csendőrség volt tagjaihoz,
az MKCsBK csoportjaihoz, szórványainkhoz,

Kedves Bajtársaim!

1991 június 30-án lezárult egy korszak Hazánk életében.

Hívtatalosan és ténylegesen is véget ért a szovjet-orosz megszállás, mely 46 éven át béklyókban tartotta az országot, s megfosztotta a kül- és belpolitika önálló vitelétől. Az országban és az emigrációban is Te Deum-okkal, hálaadó istentiszteletekkel, harangzúgással adott hálát a magyarság a Mindenhatónak, hogy végre csatlakozhat Európa szabad országainak családjához.

Már a múlt évben is, az egymást követő változást mutató események kapcsán éreztük, hogy itt az idő, hogy a Csendőrséget, mint Testületet kollektív szankciókkal sújtó rendelet eltörlését kérjük.

1991 július 12-én a Calgary-ba látogató dr. GREGÁ CZ ELEMÉR földművelésügyi miniszternek fogadása alkalmával szóban és írásban is előadtam kérésünket a kormánynak való továbbítás végett.

Szeptember 4-én körlevelet adtam ki csoportjainknak és szórványainknak tájékoztatás és hozzájárulás tárgyában. Az erre küldött jelentések egyhangúan hozták bajtársaink hozzájárulását a memorandum benyújtásához, amikor megkaptuk az alábbi kormányrendeleteket:

Nevezetesen:

- 1./ A Minisztertanács 86/1987/XII.29./ sz. rendelete hatályon kívül helyezte a Csendőrséget, mint Testületet megbélyegző, tagjait kollektív szankciókkal sújtó 1690/1945 M.E. sz. rendeletet,
- 2./ A Kormány 112/1991 /IX.12./ Korm.rendelete alapján a Csendőrség volt tagjai, hozzátartozói visszanyerték nyugdíjjogosultságukat, a nyugdíjkiegészítést, valamint a közszolgálatban eltöltött idő beszámítását.

Az Alkotmánybíróság 44/1991 /VIII.28./ AB határozatában az 1690/1945 M.E. rendelet hatályon kívül helyezése miatt nem rendelkezett határozatában ezen rendelet alkotmányellenességéről. Dr. ZLINSZKY JÁNOS előadó alkotmánybíró párhuzamos véleménye szerint azonban: " az már -- minden modern jogrendben és Magyarországon is az alábbi jogelveknek áttörése miatt -- alkotmányellenes volt:

- a./ ... szankcióval sújtani rendelt cselekményt, vagy mulasztást az elkövetéskor hatályos jodszabályok szerint kell elbírálni.
- b./ Ugyancsak általános jogelv a kollektív szankció alkalmazásának tilalma.
- c./ az 1690/1945 M.E. rendelet nem cselekményt, vagy mulasztást rendelt szankcionálni, hanem pusztán azt a tényt, hogy valaki csendőr volt.

Egyébként leszögezi, hogy: " jóval jelentősebb, például büntetőjogi szankcióknak egyéni felelősségrevonás során történő alkalmazhatóságával szemben a volt csendőrségi tagokkal szemben illetmény, nyugdíj és kegydíj igény-megvonás kollektív szankciójára a csendőrségi tagok nagy számára tekintettel, - különben egyéneenként lefolytatandó eljárások megtakarítá-

sa végett, - célszerűségi okból került sor.

Ez azonban nem alapos indok arra, hogy a kollektív felelősség megállapíthatóságának tilalma ne érvényesüljön... "

Miután a Csendőrség, mint Testület megbélyegzésének törlését kifejezetten (expressis verbis) a fenti rendeletek nem tartalmazzák, beadványunkat 1991.IX.20-án kelt alábbi kísérő levéllel terjesztettem dr. ANTALL JÓZSEF úr miniszterelnök elé:

Calgary, 1991.szeptember 20.-

Mélyentisztelt Miniszterelnök Úr!

Az ide becsatolt f.évi 16-án kelt beadványunk aláírása után értesültünk a közel múlt kérésünket érintő otthoni eseményekről.

Megkaptuk ugyanis a 86/1987 /XII.29./ M.T. rendeletet, mely hatályon kívül helyezte a volt m.kir.Csendőrség tagjait sújtó 1690/1945 M.E. sz. rendeletet, valamint a 112/1991. /IX.2./ Korm. rendeletet, mely a volt Csendőrség tagjainak közszolgálati idejét és az ezzel kapcsolatos nyugdíj jogosultságot elismerte.

Megannyi idős, sok beteg bajtársunk és hozzátartozóik nevében ezúton fejezem ki mindannyiunk hálás köszönetét a Kormánynak, s Miniszterelnök Úrnak, hogy a volt csendőröket évtizedeken át megbélyegző kollektív erkölcsi megkülönböztetés és anyagi hátrány véget ért és törvényesen járó illetményeik kiutalásának nincs többé akadálya.

A fenti rendeletek azonban nem intézkednek az 1960/1945 M.E.sz. rendelet 1 § , 1. bekezdésében "... a magyar Csendőrség, mint Testület egyetemes (bűnös) felelőssége..." megállapításának törlésére.

Ugyancsak nem foglalkozik ezzel az Alkotmánybíróság 44/1991 /VIII.28./ AB határozata sem, miután az 1690/1945 M.E. rendeletet a 86/1987 /XII.29./ M.T. rendelet már hatályon kívül helyezte.

Mindezeket egybevetve kérjük Miniszterelnök Urat, a megfelelő jogi eljárás kezdeményezésére, hogy a m.kir.Csendőrség, mint Testületnek, a volt m.kir. Fegyveres Erők tagjának 64 évi áldozatos közbiztonsági és háborús szolgálat után, az illetékes, teljes törvényes, erkölcsi és jogi jóvátétel megítéltessek.

Beadványunkat mellékelve kérjük Miniszterelnök Úr további pártfogását és intézkedését.

Teljes tisztelettel:

1 melléklet

Dr. Kiss Gyula s.k.

központi vezető

+

KÖZPONTI VEZETŐ

A Magyar Királyi Csendőrség volt tagjaihoz,
az MKCsBK csoportjaihoz és szórványihoz!

Kedves Bajtársaim!

Az országos szabad választások által életrehívott Országgyűlés szin-
te valamennyi pártja ma már elutasítja a kollektív bűnösség és felelős-
ségrevonás elvét, tekintettel annak jogilag el nem fogadott, elítélt
formájára. Ezért a szovjet-orosz megszállás megszűnése után beadványt
(memorandumot) terjesztettünk elő Dr. Antall József úrhoz, a Magyar Köz-
társaság miniszterelnökéhez, a M.Kir.Csendőrséget, mint Testületet egye-
temlegesen, sommásan, kollektive megbélyegző 1945-ös M.E. rendelet eltör-
lésére az alábbiak szerint:

Dr. ANTALL JÓZSEF Úrnak

a Magyar Köztársaság Miniszterelnöke

Képviselőház

BUDAPEST

Tisztelt Miniszterelnök Úr!

A Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség (MKCsBK), mint a
volt Magyar Királyi Csendőrség (Csendőrség) természetes jogutód-
ja, az emigrációban hivatalosan bejegyzett társadalmi egyesület
tagjainak önkéntes érdekképviselője nevében fordulunk Miniszter-
elnök Úrhoz, hogy

a Csendőrségnek, mint Testületnek
az Országgyűlés útján teljes törvényes erkölcsi és jogi jóváté-
telt adatni szíveskedjék.

Ugyanis az 1881.évi III.t.c.-kel a közbiztonsági szolgálat
ellátására felállított Csendőrséget 1945-ben orosz nyomásra az
Idgl. Nemzeti Kormány az 1690/1945 sz. M.E. rendelettel törvény-
telenül feloszlatta és, mint Testületet kollektive népellenesség-
gel, háborús bűnösséggel bélyegezte meg, s tagjait bírósági íté-
let nélkül egyetemlegesen jogfosztottá tette.

Indoklás:

1./ A Csendőrséget a rosszlemkű 1849-es abszolutizmus, az oszt-
rák zsandárság teljhatalma, a betyárvilág után, a magyar ál-
lam alkotmányos akarata, az Országgyűlés hozta létre 1881-ben.

Ez a Testület központi szervezetével, magyar szolgálati nyel-
ve és szellemiségével, korszerű képzettségével és fegyelmevel
biztosította az országúton a közlekedést, a kereskedelmet
és visszahozta a személy és vagyonbiztonságot. Az évek folya-
mán fölvette a kapcsolatot a közbiztonsági szolgálatot ellátó
európai testületekkel és sikeresen vette ki részét a nemzet-
közi bűnüldözésben. Ezzel megteremtette a közbiztonságot, me-
lyet számos bel- és külföldi elismerés tanúsít.

- 2./ A Csendőrségnek, a Rendőrségtől eltérően, nem volt hatósági jogköre, nem volt fogháza. A Csendőrség nem volt pártszervezet.

A csendőr szolgálatát a törvények, rendeletek, utasítások, saját előljárói parancsai szerint önállóan, valamint az illetékes polgári és katonai hatóságok felhívásaira teljesítette.

A csendőr nem lehetett tagja egyetlen politikai pártnak, vagy mozgalomnak sem. Aktív, vagy passzív választójoga nem volt. Személyére nézve a Katonai Büntetőtörvény (KtBtk.) alá tartozott.

- 3.) Azok az úgy nevezett "bűnös intézkedések" nem csendőrparancsnokságoktól származtak, hanem a legmagasabb katonai, vagy miniszteriális személyektől. 1944 március 19-e után azonban már ezek sem működhettek önállóan, hanem csupán a megszálló német erők parancsait hajtathatták végre a nekik alárendelt szervekkel a városi és vármegyei közigazgatással, valamint a Rendőrséggel és a Csendőrséggel. Ez időben, nemcsak a kormánynak, hanem még a Kormányzónak se volt meg a cselekvési szabadsága.
- 4.) Határozott tudomásunk van arról, hogy a csendőrségi hivatással össze nem egyeztethető rendeleteknek a Csendőrség által történő végrehajtása ellen a Testület katonai előljárói (a Csendőrség Felügyelője, H.M. 20 osztály, vitéz Király Gyula ezds. tiltakoztak.

Kiállításuk azonban eredménytelen maradt. A sérelmezett szolgálati tennivalókat német nyomásra el kellett végezni. Később letartóztatásuk következett be, majd Németországba hurcolták őket.

- 5.) A Csendőrség törvényes utasításokon alapuló magatartására, szolgálatára jellemző az alábbi eset:
A kormány rendeletére 1944 október 6-án a Csendőrség Központi Nyomozó Parancsnoksága 22 fős különítményt rendelt a Gellért hegyen lévő svéd követség épületének védelmére.
Az épületben köztudomás szerint zsidó személyeket rejtegettek, akik Raoul Wallenberg követségi tanácsos védelme alatt állottak. Erről a Nyilaskeresztes párt tudomást szerzett és ismételten megkísérelték 20-25 fős csoporttal az ott őrzött zsidók kézrekerítését.
A különítmény a támadásokat minden esetben visszaverte.
Mikor az orosz csapatok gyűrűje Budapest körül bezárult, R. Wallenberg személyesen fejezte ki a maga és kormánya köszönetét: "... a Csendőrségnek és különösen a különítménynek, amiért az ő, emberéletet mentő munkájukat segítették..." (S. F. 1990. VIII.7.)
- 6.) Ekkor azonban a Csendőrség sorsa már meg volt pecsételve. Moszkvában, 1937-ben, a Komintern Kongresszuson határozatot hoztak, hogy Magyarországon, amikor az idő elérkezik, az első és legfontosabb teendő a Csendőrség liquidálása kell hogy legyen. Ezt 18 év múlva elvégezte az 1955/1945 sz. M.E. rendelet.

Ebben a csendőrséget megbélyegezték a törvények és kormányrendeletek maradéktalan végrehajtásáért és kimondták annak kollektív felelősségét, bűnösségét. Intézményét megszüntették, szervezetét feloszlatták, tagjait üldözték, internálták, bebörtönözték, kivégezték. Akiket a háború vége nyugaton ért, s az oda menekültek 1947-ben, Graz-ban megalakították első közösségüket a rászorulókat támogatóra. Ez ma az MKCsBK.

- 7./ Az 1960/1945 sz.M.E. rendelet végrehajtása és továbbra is fenntartása alkotmányellenes. Nevezetesen:
- a./ Az Idgl. Nemzetgyűlés nem a magyar nép által választott képviselőkből állott, hanem nagyjából otthoni és hazatérkezett párttagokból, akik behívásra foglalták el helyeiket. Tehát a rendeletben írt megbélyegzés nem a "magyar nép egységes ítélete" volt, már csak azért sem, mert az ülés idején - 1944 december 21-22-én, - az ország észak-nyugati részében még harcok folytak.
 - b./ A magyar közjog szerint, törvényt csak másik törvénnyel lehet hatályon kívül helyezni. Vagyis: az ország akaratát (a törvényt) egy személy (a miniszter) nem változtathatja meg úgy, ahogy azt a párt érdeke megkívánja.
 - c./ Kizárólag a Csendőrséggel, a volt m.kir. Fegyveres Erők egyikével és annak tagjaival szemben alkalmazták a kollektív felelősséget, mely megannyi koncepció halálos és más megtorló ítéleteket hozott.
Az elv és eljárás jogilag el nem fogadott. Még a szocialista igazságszolgáltatás sem ismerte el, mert ellenkezett a szocialista törvényesség elvével. A kollektív bűnösség és felelősségrevonás elvét egyébként a mai magyar Országgyűlés szinte valamennyi pártja elutasítja.
 - d./ Ugyanakkor az 1990-ben létesített H.M. Rendfokozati Rehabilitációs Bizottság nem foglalkozik volt csendőrségi személyek ezirányú egyéni kérelmével. A B.M. viszont, mely 1945-ig nem volt illetékes csendőrtisztek személyi és fegyelmi ügyekben, még mindig az 1960/1945-ös rendelet alapján zárkózik el a fenti kérelem teljesítésétől.
 - e./ De az ütközik az Egyesült Nemzetek Szervezete Emberi Jogok Chartájával is. 1990 november 6-án Rómában a Magyar Köztársaságot hivatalosan, rendes tagként fölvtették az Európa Tanácsba. Ez azt jelenti, hogy a szabad választások után hivatalba lépett magyar kormány kötelezettséget vállal a Tanács elveinek, jogrendjének betartására és törvénybe iktatására. Ezen kötelezéssel nem egyeztethető össze a Csendőrséget, mint Testületet ma is sújtó megkülönböztetés, megbélyegzés és jogfosztás további fenntartása.
- 8./ A Csendőrség létszáma 1944-45-ben kb. 22,000 tiszt, tthts., leg. volt. A II.Világháborúban résztvett a hadrakelt sereghez, a tábori rendészethez vezényelt tábori csendőrökkel, majd az ország védelmi harcaiban önállóan valamennyi karhatalmi és tanalakatával. Vesztesége az erhurcoltakat, a kivégzetteket beleértve közel 50%-ra tehető.

ÖSSZEFOGLALÁS:

A Történelmi Igazságtétel Bizottsága megmutatta az utat a "Nemzeti Megbékélés" felé. Az Országgyűlés pedig meghozta az 1991. évi XXVI. törvényt az 1945 és 1963 közötti törvénysértő elítélések semmissé nyilvánításáról. Továbbmenően a törvény indoklásában ... " megköveti a nemzetet és fejet hajt a törvénysértések valamennyi áldozata előtt... miután azokat nem ők, hanem a sztalinista államhatalom követte el... "

A Csendőrséget, mint Testületet ugyanaz a sztalinista államhatalom oszlatta fel bírósági ítélet nélkül és bélyegezte meg törvénytelenül.

Az 1960/1945 M.E.sz. rendeletbe foglalt sommás, kollektív megbélyegzések ma is érvényben vannak.

Tisztelt Miniszterelnök Úr!

A szovjet-orsz megszálló csapatok elhagyták Magyarországot.

Az Országgyűlés szinte valamennyi pártja ma már elutasítja a kollektív bűnösség és felelősségrevonás elvét, tekintettel annak jogilag el nem fogadott, elítélt formájára.

Ezért tisztelettel kérjük, hogy 46 év után a fenti rendelet ellen hivatalból törvényességi óvást, - vagy megfelelő jogi eljárást - emeltetni, annak 1./ bekezdésében a Csendőrség, mint Testület ellen az összes alaptalanul tett megbélyegző megállapításokat hatályon kívül helyezettetni, valamint a rendelet kollektív jogfosztó megkülönböztetéseit eltöröltetni szíveskedjék.

Továbbá ugyancsak kérjük a 64 éves közbiztonsági és háborús szolgálat csendőr hősi halottai és mártírjai áldozatának elismerését, azaz a Csendőrségnek, mint Testületnek illetékes teljes törvényes, erkölcsi és jogi jóvátétel megadatását.

Ehhez kérjük a Miniszterelnök Úr pártfogását és intézkedését.

Teljes tisztelettel:

A Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség
Központi Vezetősége nevében

Calgary, 1991, szeptember hó 16.-án

Domokos Sándor

Domokos Sándor

a "Bajtársi Levél" főszerkesztője

Dr. Kiss Gyula
Dr. Kiss Gyula
központi vezető.

Egyidejűleg másolatban előterjesztve szíves tudomásul:

- Dr. GÖNCZ ÁRPÁD Úr
a köztársaság Elnöke,
- Dr. SZABAD GYÖRGY Úr
az Országgyűlés elnöke,
- Dr. BALSAI ISTVÁN Úr
igazságügyminiszter,
- Dr. BOROSS PÉTER Úr
belügyminiszter,
- Dr. FÜR LAJOS Úr
honvédelmi miniszter,
- Dr. BALOGH GYÖRGY Úr
az Országgyűlés tagja, a Honvédelmi Bizottság elnöke,
- Dr. SURJÁN LÁSZLÓ Úr
az Országgyűlés tagja, a Kereszténydemokrata Néppárt elnöke,
- KÉRI KÁLMÁN t. vezds. Úr
az Országgyűlés tagja .

Kapja:

HERENDI ÖDÖN Úr
volt csendőrhadnagy, utána
5 év 10 hónapig szovjet hadifogoly, majd
2 év 3 hónapig ÁVH internált, ma
nyugdíjas elektrotechnikus.

A másolat hitelűl:

.....*Celezary*..... 1991 *Sept.*..... hó *16*.....-án

.....*Donikosz Sándor*..... C.H.

II.

SZEMÉLYI HÍREK, DÍCSÉRET, GRATULÁCIÓ

Dícséret:

A Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség központi Vezetője

Nemzetes vitéz SZAKÁLY JÁNOS úr
szkv. m.kir. csendőrőrmester

az MKCsBK londoni (Anglia) csoportjának tagja
bajtársunknak

a magyar közösség érdekeinek angol vezető és kormánysszervek előtt való folyamatos képviselete és ismertetése,
a társemigrációk egyesületeivel való együttműködés,
különösen Mészáros Lázár 1848-as honvéd altbgy. Titley sirjának gondozása, majd hamvainak hazaszállítása érdekében kifejtett
áldozatos és eredményes munkájáért

TELJES ELISMERÉSÉT ÉS DÍCSÉRETÉT

fejezte ki.

Kelt Calgary (Alberta, Kanada) 1991 június 30-án.

Gratuláció:

SZEKERES PÁL cső.g.szds. (London, Anglia) az MKCsBK helyi csoportjának sok éven át vezetője betöltötte 80. életévét. Ez alkalommal istentisztelet után a Londoni Evangélikus Egyház lelkésze, Very Rev. PÁTKAY RÓBERT köszöntötte és tolmácsolta a londoni magyarság jókívánságait, hosszú éveken át az egyházi és társadalmi munkában teljesített fáradozásáért különféle alkalmakkor, mint az Egyház főgondnoka.

Csoportunk nevében BARACSI JÓZSEF gratulált az ünnepeltnek, évfolyamtársának, majd felemlített egy-két eseményt a cső.tiszti tanfolyam vidámabb oldaláról.

Az ünnepléshez mi is csatlakozunk és kívánunk erőt, egészséget további működéséhez szeretett Bajtársunknak. - Központi Vezetőség. -

Házasságkötés:

Vitéz POLGÁRI LÁSZLÓ a Bowen Park Seniors alelnöke, tb.cső. és ROZGONYI MÁRTA úrasszony (Budapest) Nanaimoban (B.C., Kanada) 1991 feb.9.-én házasságot kötöttek. (v.P.L., 1991.IV.7.-) A házaspár májusban Calgaryba látogatott el, hol érdeklődéssel tekintették meg a Sziklás Hegység lábainál épült város nevezetességeit. Az itt töltött hét alatt KARANCZ JÁNOS bs. volt csoportvezető látta őket vendégül. Fölhasználták az alkalmat több bajtárs meglátogatására is.

Bajtársunknak és Feleségének szívből gratulálunk. (KGY).

Betegség - Felgyógyulás

JEGENYÉS PÁL (Baxter, MIN., USA.). A bal szemét a múlt évben megoperálták, s jól lát vele. Új szemüveget is kapott. De jönnek az öregséggel járó bajok: az írás nehezebbre esik. Felesége ápolja, László fiuk mindenben segítségükre van. (J.P.-né, 1991.VI.20.-)

+

HORVÁTH SÁNDOR (Somerset, N.J., USA) New Brunswick-i (N.J.) csoportunk hosszú éveken át tevékeny vezetője, megannyi sikeres eredményes össze-

jövetel rendezője súlyos betegségben szenved, emlékezőtehetsége gyengül, kórházi kezelésre van szüksége. Felesége hazavitte Budapestre, hol a János kórházban van Ha felerősödik, a Pesthidegkút-i otthonba fog menni.
) v.F.D. 1991.VII.2.-)

+

LUKÁCS LAJOS (Wayville, S.A., Ausztrália) 1990.VI.30-án hazafelé kérekpározott, mikor házatól már csak egy percre egy autó elütötte. Mindkét lába megsérült, három hónapig volt kórházban. Ma már bottal jár, s egyébként ellátja magát, noha bal bokájában köszvény jelentkezik. Mindezek ellenére közérzete, egészsége jó. Ez év jul.3-án betöltötte 76. életévét. Ezúton is kívánunk erőt, egészséget, jobbulást, hogy tovább is élvezhesse szorgalmas munkájának szép eredményeit. (L.L. 1991.VI.11.-)

+

Vitéz SZOMBATHY LAJOS JÁNOS (Como, W.A., Ausztrália) 1991.VIII.7-iki levele szerint ebben a hónapban betölti 84. évét, s bár "...összeszedett néhány nyugós nyavalyát és angina pectoris-a is van", de ez feltűnően békén hagyja és az nem zavarja. Legkellemetlenebb keze reszketése. Hálálkodik Istennek, hogy eddig eszével nincs különösebb baj.

A születésnapra szeretettel gratulálunk!

+

Jobbulást, erőt, egészséget és teljes felgyógyulást

kívánunk kedves Bajtársainknak!

+ + + + +

HALOTTAINK

Vitéz KERESZTES LAJOS m.kir. cső.főtörzsőrmester a Központi Közlekedési pság. állományában, a Magyar Bronz Vitézségi Érem, a III.oszt. Legénységi Szolgálati Jel, több emlékérem és dícsérő okírat tulajdonosa, a Souverain Szent László Társaság és Rend lovagkeresztes tagja, az Árpádházi szent Erzsébet r.k.egyházközség, a helybeli Kanadai Magyar Kultúregylet, az Árpád Akadémia (Cleveland, Ohio, USA) és több más társadalmi egyesület rendes tagja váratlanul, egy heti szenvedés után 1991.VII.20-án a helybeli Rockyview kórházban 81 éves korában elhunyt.

Vitéz KERESZTES LAJOS
1910 - 1991

Temetése az előző napon tartott ima után VII.26-án ment végbe az Árpádházi Szt.Erzsébet r.k.magyar templomban a bajtársak, barátai, a társadalmi és bajtársi egyesületek képviselői részvételével. A gyászmisét Ft. MOLNÁR JÓZSEF mondta, aki mellett ugyancsak az elhunyt érdemeit méltatta Ft. Paul O'BYRNE, Calgary megyéspüspöke és Ft. GOMBOS MIHÁLY S.D.B. (Edmonton). A bevonulásnál sorfalat

adott és énekelt a Calgary-i Magyar Nyugdíjasok Énekkara. Koporsóját a baktalórántházai Őrs zászlója borította, utolsó útjára csendőrök viték, kik piros-fehér virágos, nemzetiszínszalagos koszorúval vettek búcsút szeretett bajtársuktól.

Búcsúztatták RADNÓTHY KÁROLY tb.cső. az Árpád Akadémia, V. BALOGH JÓZSEF a Vitézi Szék és a Souverain szent László Társaság és Rend, majd a sírnál a Közösség nevében dr. KISS GYULA központi vezető az alábbiak szerint:

" Kedves Gyászoló Család
Tisztelt Gyászoló Közönség !

A Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség Vezetősége és tagjai nevében szeretnék most búcsút venni

vitéz KERESZTES LAJOS m.kir.csendőrfőtörzsőrmester bajtársunktól, aki olyan váratlanul, tele fájdó szenvedésekkel egy hét után itthagyoitt mindnyájunkat.

A Haza, a Nemzet, majd a magyarság szolgálatában örömben, bánatban és megannyi szép eredményekben eltöltött esztendeit előljárói és a Közösség elismeréssel, a Mindenható pedig hűséges, odaadó feleséggel, szerető családdal jutalmazta meg.

1910-ben DÉG községben, Veszprém vm.-ben született, középiskoláit Pest-erzsébeten végezte.

1929-ben jeletkezett a m.kir.CSENDŐRSÉGHEZ, hol a közbiztonsági szolgálat teljesítése, a kapcsolatos iskolák kiváló elvégzése után 1943-ban már a központi közlekedési pság. állományában a nagytétényi Őrs parancsnoka volt.

Innen vezényelték hadibeosztásba 1944-ben, az V.gyorsanmozgó ht.-hez, Szolyvára, a tábori rendészethez. Itt egy sikeres vállalkozásért a Magyar Bronz Vitézségi Érmét kapta.

1945-ben a ht. törzzsel hagyta el Magyarországot és Weissensteinben estek angol hadifogságba, ahol egységével egy ideig tábori rendészeti szolgálatot látott el.

Megalakultak a menekült táborok. Az országvesztés, a kilátástalanság, a nyomorúság érzése ráült mindenkire. Lajos bs-unk azonban társaival regős, majd magyar tánccsoportot alakított és a magyar színház, szabadtéri előadások megindításával újra mosolyt varázsoltak a fáradt arcokra...Itt is előljárt, díszletmester lett, s ha kellett: szereplő is.

1948-ban BRADFORD-ban az angliai MKCSBK pénztárosa, majd 1952-ben családjával kivándorolt KANADÁ-ba és bekapcsolódott a magyar életbe. Minde- nek előtt megalakította az MKCSBK Calgary csoportját, melynek több ízben vezetője, majd a Központnak is évekig ügyvezetője volt.

Ezek mellett a KANADAI MAGYAR EGYLET kulturvezetője, a Szent Erzsébet magyar egyházközség vezetőségi tagja, a Szent István Egylet egyik vezetőjeként számos műsoros estet és színdarabot rendezett.

A magyar dal, a magyar ének és zene szeretete vezette, mikor létrehozta a NYUGDÍJASOK - eleinte 30 tagú - VEGYES ÉNEKKARÁT, melynek szereplése lelkes tapsokkal fogadott műsorszámunk volt.

Nem váratott magára a megérdemelt elismerés sem.

1965-ben a SOUVERAIN SZENT LÁSZLÓ TÁRSASÁG és REND tagja, 1980-ban a VITÉZI REND vette fel hadikitüntetése alapján,

1981-ben a M.Kir.CSENDŐRSÉG alapításának 100.évfordulóján díszes OK-LEVÉL-ben ismerte el csoportjának kiváló vezetését és dícsérte meg példaadó magatartásáért az MKCSBK akkori központi vezetője. 1985-től haláláig ellátta a Bajtársi Levél lektori teendőit is.

Az elismerés és a szép siker további munkára serkentette.

Először lemezen, majd hangszalagon társaival együtt közkinccsé tette karácsonyi és szép hagyományokat hirdető énekeinket és a katonadalokat. Hogy jöttek egymásután az elismerő levelek... a szívből jövő köszönetek a világ szinte minden tájáról, ahol csak magyarok élnek, kik melódiát, muzsikát és otthoni emlékeket kaptak vissza...

Azután jött a sikeres TV szereplés, a jó újságkritika, mikor az általa rendezett színelőadás után szeretettel ünnepelték, mikor már szerető családjá körében a Mindenhatótól megkapta a legszebb ajándékot, a megnyugtató érzést, hogy: ..." AZ ÉLET MEGY TOVÁBB UTÓDAINKBAN...", akkor érkezett meg az Égi Behívó, az ÚR SZAVA....

LAJOSKÁM! A Haza, a Nemzet rendjének, csendjének, biztonságának szolgálata után a magyar dal, a magyar zene, a magyar kultúra hirdetője letél: HÍVEN, BECSÜLETTEL, VITÉZŰL!

ESKÜDET MEGTARTOTTAD MINDHALÁLIG!

És most: Isten Veled! Nyugodj békében, hitünk szerint odafenn
úgyis találkozunk...

ÉNEKELJÜK EL A MAGYAR HIMNUSZT. ... "

A temetés után a Calgary-i Magyar Nyugdíjasok a templom Szent István termében vendégül látták a gyászoló közönséget, hol LAZLOCK GÉZÁNÉ ANNA - az Egylet vezetője - emlékezett meg elhunyt bajtársunk eredményes munkájáról és kérte annak további folytatását. A gyászoló család részéről fia KERESZTES LAJOS mondott néhány szóval köszönetet a megjelenteknek, s mindazoknak, akik bármi módon részvételüket kifejezték.

Gyászolják: Özvegye, vitéz KERESZTES LAJOSNÉ, HEGYI ÉVA, fia KERESZTES LAJOS (LOU), menyé LINDA, unokája ÁDÁM, kiterjedt rokonsága, jóbarátai, bajtársai, a nyugdíjasok és mindazok, akik csak ismerték. (KGY)

+

Dr. CSIK DIODOR m.kir.cső.százados, a volt mohácsi szárny parancsnoka súlyos betegségben kórházba szállítása után Villa Gral Belgrano-ban (Argentina) 1991.II.9-én 78 éves korában meghalt.

Európai hányattatások után vándorolt ki Argentínába, hol az 1950-es években végül is a magyar alapítású Acero Sima cégnek lett főtisztviselője. Harminc éves szolgálat után ment nyugdíjba és Cordoba tartományba költözött, de bajtársaival az összeköttetést megtartotta.

Gyászolják: leánya STEFI, annak családja és bajtársai. (Magyar Hírlap 1991. feb.-)

+

LÉVAY FERENC m.kir.cső.őrmester a Queenbeyan-i, később a Sydney-i csop. lelkes tagja hosszabb betegeskedés után Cooma-ban (N.S.W.) 1991.III.18-án elhunyt. Temetése III.25-én ment végbe. Nt.Dr.HEGYI TIBOR a magyar ref. egyházközség lelkésze búcsúztatta. A csoport küldöttségileg vett részt a végtisztességen. Koporsóját a csendőrzászló takarta.

Régi tagja volt a Canberrai Magyar Egyesületnek, mely 1984.III.31-én ünnepélyes szentmisén avatta föl új címeres magyar zászlaját. A MAGYAR ÉLET így emlékszik vissza LÉVAY FERENCRE: " Minden szem a zászló felé fordult, melyet Lévy Ferenc volt m.kir.csendőr múltját felidéző feszes mozdulatlansággal tartott a hosszú szertartás alatt. "

Gyászolják: özvegye LÉVAY FERENCNÉ VILMA, leányai JULIKA és ZSUZSA, valamint barátai, bajtársai.Ízig-vérig Testületünk eszményeihez hűen ragaszkodó bajtárs volt. Nyugodjék Isten irgalmából békében...(Dr.T.Gy. 1991.VI.28.-)

JÁSZAY ISTVÁN m.kir.cső.őrmester a Melbourne-i (Vi., ausztrália) csoport tagja 1991.VII.9.-én hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése VII.1-én ment végbe. A csoportot dr. SZENTANDRÁSSY ELEK és FADGYAS LÁSZLÓ bajtársak képviselték. Búcsúztatta bajtársa Dr. BÁNSÁGI BÉLA. Gyászolják: Magyarországon élő testvérei, azok családjai, kiterjedt rokonsága, helybeli barátai és bajtársai. (Magyar Élet 1991.VII.18.-gyj.)

+

Özv. NEGYEDI SZABÓ KÁROLYNÉ, született JÁKY MARGIT, író és költő, a Máltai Lovagrend megtisztelt, a Souverain Szent László Társaság és Rend lovagkeresztes, az Árpád Akadémia, a Magyar Kulturközpont és más egyesület tagja New Yorkban (N.Y., USA) 77 éves korában 1991.III.29-én elhunyt. Mint Mészáros Lázár '48-as honvéd altbgy. külföldön élő rokona, a szabad választások megtartása után hozzájárult rokona hainvainak Titley-ből (Anglia) való hazaszállításához. Betegsége miatt a III.15-én Baján tartott temetési ünnepségeken személyesen nem vehetett részt. (v.Sz.J., 1991.IV.6. és Kat.Magy.Vas. 1991.VI.9.-)

+

vitész KOLTAVÁRY DÉNES m.kir. csendőrfőhadnagy a szombathelyi cső. zászlóalj páncélelhárító szakasz parancsnoka, az MHBK USA főcsoportvezetője. Meghalt Los Angelesben (Ca.USA) 1990, október 6-án.

Életrajza, búcsúztatása a B.L. 1991/1. számában jelent meg.

vitész KOLTAVÁRY DÉNES

1917 - 1990

+

MÁTÉ JÓZSEF m.kir. lovas vizsgázott cső.törzsőrmester Szolnok és Békés vm.-ék lovas őrséin, majd egy ideig a Lovas osztálynál Kiskunhalason szolgált, mint oktató, Fegyverneken (Szolnok vm.) 1991.VI.18-án 85 éves korában meghalt.

Az elhunytban MÁTÉ JÁNOS (Niagara Falls, Ont., Kanada), volt csoportvezető testvérbátyját gyászolja. (M.J. 1991.VIII.12.-)

+

VALKAY LAJOS m.kir.cső.főtörzsőrmester, a budapesti volt Csendőrség központi közlekedés parancsnoksága állományában, hosszantartó máj és szív-betegségben Los Angelesben (Ca., USA) 1991.VIII.7-én 89 éves korában meghalt.

Mitrovicán (Szerém vm., Horvátország, Magyarország társországa) 1902. VI.1-én született, utolsó beosztása volt Beregszászon közlekedési őrsparancsnok. 1945 után Németországba, majd 1952-ben az USA-ba vándorolt ki, hol megnősült. Szívvel lélekkel segítette a magyar templomot és az MKCSBK-nak hűséges támogatója volt. Munkásságával közmegebecsülést szerzett. Temették VIII.12-én a Szent István r.k. templomból. Koporsóját csendőr bajtársai kísérték.

Gyászolják: fia GYULA, leánya MAGDOLNA, veje JÁNOS s gyermekeik, huga MÁRIA és annak leánya, az Óházában kiterjedt rokonsága és csendőr bs.-ai. (V.Gy. 1991.VIII.14.-)

+

LEPOSA IMRE m.kir. csendőr hosszú betegségben, Keszthelyen a kórházban 1991.I.1-én 71 éves korában meghalt. Kehidán (Zala vm.,) 1920.XII.12-én született. 1956-ban résztvett az u.n. zalai összeesküvésben, melyért 7 évet kapott. Öt év után Várpalotán, a rabbányában dolgozott. Gyászolják: Özvegye LAPOSA IMRÉNÉ EMI és leánya CSILLA. (v.Sz.J. 1991 III.1.-)

+

LOVASS ÁRPÁD m.kir.karp.őrmester született Rimaszombatban 1914.III.1-én. 1944-ben lépett be Testületünkhöz, s a szolnoki, majd a miskolci gazdasági hivatalban szolgált. Münchenben, 1991.II.2-án 77 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Holttestét hazaszállították és Maconkán (Heves vm.) a Marssó család (anyja Marssó lány volt) sírboltjában helyezték örök nyugovóra. (D.D.J. 1991.V.27.-)

+

BORDA GYÖRGY volt m.kir.főhdgy. a Gráz-i Christiana Hungaria Egyesület elnöke Bécsben 1991.III.9-én 74 éves korában meghalt. Grázban temették III.20-án nagy részvét mellett. (B.J.)

+

SOÓS LAJOSNÉ született MARGARET STEVENS (Winnipeg, Man., Kanada) SOÓS LAJOS m.kir.cső.őrmester felesége 1991.VII.29-én visszaadta lelkét Teremtőjének. Született Selkirk-ben (Man.) 1922.VI.5-én izlandi származású szülőktől. Mikor SOÓS bs-unk felesége lett, már volt első házasságából két fiú gyermeke, kiket együtt neveltek fel. Voltak látogatóban Izlandon és Magyarországon is. Az utóbbi 16 évben, miután bs-unk nyugalomba vonult, eladva jólmenő kárpitos üzletét, a téli hónapokat Mesában (AZ.) töltötték. Az elhunyt rákos megbetegedése csak az utóbbi hónapokban fordult válságosra, melyet hősiezen viselt.

Temetése Selkirk-ben, az ottani luteránus templomban tartott szertartás szerint ment végbe. Megjelentek nagyon szép számban a lakótelepről ismert barátok és a selkirki rokonság. Testületünket DOMOKOS SÁNDOR és felesége képviselte. Bajtásunk gyászában őszinte szívvel osztozunk.

Gyászolják: Bajtársunk, két fia, három unokája és egy bátyja, a baráti családok, s akik ismerték. (D.S. 1991.VII.31.-)

+

Vitéz VATTAY FERENCNÉ szül. KUHN ILONA, v. VATTAY FERENC szkv.vk. rep.szds. felesége Buenos Airesben (Argentina) 1991.II.13-án elhunyt. Gyászolják: Férje, fia MIKLÓS, annak családja, kiterjedt rokonsága és a bajtársak. (H.U. 1991. márc.- ápr.-)

+

Elhunyt Bajtársainknak, Hozzátartozóinknak, Barátainknak
adjon a Mindenható békességes pihenést,
lelküknek pedig az örök üdvösség boldogságát.

A Gyászoló Családoknak ezúton fejezzük ki őszinte együttérzésünket és bajtársi részvétünket.

III.

BESZÁMOLÓK A BAJTÁRSI KÖZÖSSÉGEK ÉLETÉBŐL AUSZTRÁLIA

SYDNEY (N.S.W.) Csoportunk 1991.V.5-én vasárnap tartotta meg immár 31. alkalommal csendőrnapi megemlékezését és az ezzel egybekötött dísz-ebédet a Magyar Központ I.emeleti termében. Előtte 11.45-kor a Santa Sabina templomban a bajtársak és vendégeik szentmisén vettek részt, s imádkoztak Testületünk hősihalottaiért, az elhunyt bajtársakért, a hozzátartozókért.

Az ezután következő ebéden a megjelenteket v. TASSÁNYI JÓZSEF J.P. csop.vezető üdvözölte és megemléltette, hogy a múlt évi megemlékezés óta dr. SÁNDOR PÁL szds. és LÉVAY FERENC őrm. lettek " tartósan vezényelve " Csaba Királyfi csillagos útjára... Mindkét bs. végtisztességén küldöttség vett részt és koporsójukat ezen alkalommal a csendőrzászló takarta.

A központi vezető csendőrnapi üzenetét KOLTAY IMRE bs. olvasta fel. Ezt követte BADINSZKY LÁSZLÓ, KERÉCZ JÓZSEF, KÖLCSEY LAJOS és HUSZÁR FERENC négy régi, hűséges támogatónk csendőrbaráttá való fölavatása. A műsor következő száma volt vitéz BÁNYAI LÁSZLÓ szabadságharcos bs.felolvasása, akit " a népi demokratikus államrend megdöntésére irányuló vezetői minőségben elkövetett szervezkedés büntette miatt 1957-ben távollétében a budapesti katonai bíróság halálra és teljes vagyonelkobzásra ítélt. " Ez alkalommal visszaemlékezett a csepelszigeti internáló táborból való szökésére, melyet négy csendőrbajtárral hajtottak végre, sikeresen. A nem mindennapi történet előadása után v. TASSÁNYI zárószavai s a magyar Hiszekegygyel végetért a megemlékezés hivatalos része.

Az elmúlt évek során történő elhalálások, betegségek, előregeedések és egyesek konok távolmaradása ellenére is 57-en gyűltünk össze és a délután hátralévő részében kellemesen elbeszélgetve a jelenlévők még sokáig együttmaradtak. (Dr.T.Gy. 1991.VI.28.-)

+

MELBOURNE (Vic.) Csoportunk ez évben márc.3-án emlékezett meg a m.kir. Csendőrség alapításának 110. évfordulójáról, valamint hősihalottainkról, a mártirokról, s az elhunytakról. 12.30-kor díszebédre jöttek össze a bajtársak és vendégeik a Wheelers Hill Hotel-ben, hol az érkezőket SZÁDAY BÉLA csop.vezető üdvözölte. Az ebéd elfogyasztása után dr.BÁNSÁGI BÉLA szkv. rangidős cső.százados mondott rövid ünnepi megemlékezést. Rátérve az otthoni eseményekre többek között az alábbiakat mondta: " Ha Hazánk mai helyzetéről hallunk, arra kell gondolnunk, hogy micsoda nehézségekkel kell ott a kormánynak és a népnek megküzdenie, míg minden elfogadható mértékben elrendeződik. Mint több forrásból értesültem, a közbiztonsági állapotok se nagyon megnyugtatók otthon.

Összehasonlításként arra gondolok, hogy a Csendőrség alapításának előzményei a gyakori útonállások, a betyárvilág garázdálkodásai és a pandúrok szétforgácsolt és elégtelen hatású működése voltak. A mai otthoni közbiztonsági állapotok talán jogosulttá és kívánatossá tennék Testületünkhöz hasonlóan szervezett, odaadó szellemben és magas erkölcsi színvonalon működő szervezet megalapítását, hogy a mi sokat meghurcolt és meggyötört népünk esténként ismét biztonságban hajthassa le fejét nyugovóra, tudván, hogy egy odaadó rendfenntartó testület örökös biztonságán éjjel-nappal, télen-nyáron..." Beszédét szokása szerint bajtársunk azzal fejezte be, hogy kéri a megjelenteket, hogy " Isten kegyelméből megint lássuk egymást jövőre! Addig is,- mint a múltban is mondtam,-

szébb jövőt adjon Isten a viszontlátásra: 1992-ben!... "

Felszólalt még JUHÁSZ LÁSZLÓ bs., az MHBK képviselőjében, üdvözölte a megjelenteket és az MHBK-val való további együttműködést hangsúlyozta. Ebéd után a jelenlévők, - 18-an, - nagyon jó hangulatban még hosszan elbeszélgettek. A múlt emlékeinek felelevenítése mellett főleg a volt m.kir. Csendőrség rehabilitálásának szükségessége volt a beszélgetés tárgya. Az összejövétel megrendezéséért köszönet illeti a csoportvezetőt, aki a találkozót néhány nehézség ellenére is sikerrel megszervezte. (Ausztráliai Magyarság, 1991.március hó).

A díszebédről a jelenlévők társaságon küldték üdvözlőlevelüket a kp.vezetőnek, aki ezúton is szeretettel viszonzja a jókívánságokat. (KGY).

+

A MELBOURNE-i magyar társadalmi és bajtársi egyesületek 1991.VI.9-én tartották meg a Hősök Vasárnapját. A Hősiemlék megkoszorúzása a Carlton-i temetőben ment végbe. Ft. BURIÁN TAMÁS ref. esperes bevezető imája és egy szavalat után dr. HORVÁTH ISTVÁN a Canberra-i magyar követség első titkára és FADGYAS LÁSZLÓ bs-unk, a Victoria-i és az Ausztráliai Magyar Szövetség elnöke együttesen helyezték el az első koszorút, melyet követek az egyesületek is áldozván a hősök emlékének. Meghajoltak a zászlók és a hagyományos ünnepség a Himnusz hangjaival fejeződött be.

Délben a Szent Tamás templomban Ft. KISS JÁNOS plébános mondott szentmisét és szentbeszédet, megemlékezvén az elesett hősookról, a mártírokról, Szent László királyról, a Szent László ho-ról, valamint a m.kir.honvédség és a m.kir.csendőrség áldozatairól. A templomot színültig megtöltő magyarok a mise végén elénekelték a Himnuszt.

A műsoros ünnepély délután zajlott le a Methodist Ladies' College színháztermében, melyet a Victoriai Magyar Szövetség fölkérésére az MHBK helyi főcsoportja rendezett. A díszmagyaros ünneplő küldöttségek és a zászlók bevonulásával vette kezdetét a gazdag műsor. Ft. KISS JÁNOS plébános meghatóan szép imája után FADGYAS LÁSZLÓ az AMSZ elnöke helyezett koszorút a jelképes katonasírra. A megemlékezést HETYEY SÁNDOR, az MHBK központi vezető ausztráliai helyettese mondta. A szavalatok, zene-számok, négy magyar-táncscsoport nagyszerű teljesítménye tette a háromórás műsort valóban ünnepélyessé. A rendező bizottság kiváló munkát végzett. (Magyar Élet, 1991.VI.20.-)

+

Az MHBK MELBOURNE-i főcsoportja 1991.VI.8-án tartotta évi bálját a Heidelberg Town Hall termében. Pontosan 8 órákkor vezette be HETYEY SÁNDOR az MHBK közp.vez.ausztráliai helyettese KOCSIS ENDRÉNÉ bálányát díszmagyar-ruhás kíséretével. A Díszpalotást szóló, és más táncok követték, majd hat elsőbálos leány bemutatása, s azok angol keringője. A keringőt és a szokásos csárdást a bálanya is táncolta. A tánczenét két zenekar szolgáltatva, szinte megszakítás nélkül.

A bálon mintegy 430 vendég vett részt, köztük dr. HORVÁTH ISTVÁN a canberrai magyar követség első titkára, dr. ELEK SÁNDOR a Queenslandi Magyar Szövetség elnöke, FADGYAS LÁSZLÓ, az AMSZ elnöke feleségeikkel és dr. vitéz JANI ISTVÁN a Souverain Szent László Társaság és Rend ausztráliai széktartója. A bál jóval éjfél után ért véget a legjobb hangulatban.

+

ADELAIDE (S.A.) Az MHBK főcsoportja 1991.VI.15-én tartotta meg hagyományos " Szent László Serlegvacsorá"-ját a Magyar Klub Árpád termében. A megjelenteket BEREKALLY ISTVÁN főcsoportvezető üdvözölte, majd a

vacsora után ismertette a Szent László Vándorserleg eredetét. Ez évben ezt a serleget SCHEER MIHÁLY és felesége JUTKA bs-ak érdemelték ki évenként át kitartó közösségi munkájukkal és példás szolgálatkésztségükkel.

Megemlékezett v. DUSKA LÁSZLÓ elhunyt akkori kp.vez.tb.csendőrről, aki 10 évvel ezelőtt személyesen jelen volt a serlegvacsorán.

V. DUSKA 1943.I.18-iki Osztrogoshak-i fegyvertényéről, - mellyel a Magyar Tiszti Arany Vitézségi Érmét érdemelte ki, - vitéz FLOOK GUSZTÁV főcsop.vez.helyettes tartott felolvasást. (H.U. 1991.jul.-aug.-)

+

EURÓPA

BUDAPEST (Magyarország) A Hadtörténelmi Intézetben 1990 nyarán megalakult HONVÉD HAGYOMÁNYÓRZÓ EGYESÜLET (HOHE) hatósági bejegyzése megtörtént. Ennek alapján lehetővé vált az Egyesület nyilvános fellépése, megindult a széleskörű tagtoborzás itthon és a külföldön élő bajtársak körében. Megkezdődött az országos (megyei) szervezetek kiépítése. Ezzel a tájékoztatással nyitotta meg KÉRI KÁLMÁN t.vzds., országgyűlési képviselő, a HOHE elnöke az 1990.XI.29-iki elnökségi ülést.

Az Egyesület legfőbb feladatai többek között:

a nemzeti érzés, a magyar katona-becsület tiszteletének helyreállítása, ápolása, az egykori m.kir. Honvédség (tisztek, leg., musz.,) összefogása.

A legújabbkori hadtörténelmi események, azok csapatainak, kiemelkedő katonáinak, a magyar katonaerények és tradíciók valóságghú megismertetése.,

az elmúlt 45 esztendő hazugságainak, igazságtalanságainak leleplezése és felszámolása.

Az elnökség ezután felkérte a jelenlévő ADONYI-NÁREDY FERENC volt vk.örgy.-ot a HOHE " külföldi titkári " teendők ellátására azzal, hogy a világon jelenleg működő magyar bajtársi szervezeteket kérje fel a közreműködésre és a szervezetekkel a folyamatos kapcsolatot biztosítsa. A feladatot ADONYI-NÁREDY bs. készséggel elvállalta.

Aláírás: Bártfai SZABÓ LÁSZLÓ az Elnökség Bács-Kiskun megyei titkára. (Ausztráliai Magyarság, 1991. június hó.-)

+

GRÁZ (Stájerország, Ausztria) A Christiana Hungaria Egyesület rendezésében tartotta meg a helyi magyarság Hősöknapi szépszámú résztvevő jelenlétében 1991.V.26-án, vasárnap. Az ünnepség előtt a temető képolnájában Ft. NYERS JÁNOS S.D.B. mondott szentmisét, majd a cserkészek vezette menet az Ismeretlen Katona emlékművéhez vonult.

Megjelentek a bécsi magyar nagykövetségtől HORVÁTH ISTVÁN katonai attasé, KÉRI KÁLMÁN országgyűlési képviselő, özv. LENGYEL BÉLÁNÉ és dr. MAINZ képviselő, aki a tartományfőnök üdvözlétét és együttérzését tolmácsolta. Ugyancsak képviseltették magukat az osztrák hadsereg, a bajtársi egyesület és a város. Ünnepi beszédet mondott MARTON REZSŐ fhdgy., az Egyesület titkára.

Közös ima és a Himnusz eléneklése után átvonultak a nem régen elhunyt vitéz LENGYEL BÉLA altbgy. sírjához, hol KÉRI KÁLMÁN vezds. méltatta volt parancsnoka érdemeit.

Az ünnepség és közös ebéd után WILDBERGER alez. meghívására megtekintették a Kirchner laktanyát, melynek muzeumában a 2-es bosnyák és a

a Christiana Hungaria tagjai útban a Hősiemlék felé. Jobb oldalon Ft. NYERS JÁNOS S.D.B., a bal szélén az alacsonyabb férfi BÁNFAI JÓZSEF lovascsendőr, a B.L. levelező munkatársa.

FRANCIAORSZÁG: PÁRIZS 1991.IV.6-án a helybeli Katolikus Magyar Miszióval karöltve és székházában az MHBK és a MSzVSz társasvacsorát rendezett YVES DE DARUVÁR magyarszármazású író tiszteletére annak 70.születésnapja alkalmából. Ő írta "Magyarország tragikus sorsa" c. könyvet, mely két kiadásban a francia után angolul és magyarul is megjelent, valamint " A gyászosemlékű trianoni békeparancs " c. cikkeket, melyek nagy sikert arattak magyar vonalon.

Résztvettek a párizsi magyar követség főtítkára, katonai attaséja és 45 meghívott vendég. Az MKCSBK-t TÓTH JÓZSEF területvezető, MÁTHÉ JENŐ és v. TEMESVÁRY MÁRTON volt csop.vezetők képviselték. Az ünnepeltet v. TEMESVÁRY MÁRTON köszöntötte és átadott neki MARIE LISE GÁLL magyarszármazású művésznő által készített emléktárgyat. Dr. ANTALL JÓZSEF miniszterelnök üdvözlő levelét BEREZNAI PÉTER főcsop.vezetőhelyettes olvasta fel. Több üdvözlő beszéd hangzott el. A magyar katonai attasé megjegyezte, hogy a magyar honvédséget francia mintára akarják átszervezni. A tárgyalások már folynak. Az attasé új magyar katonaruhában volt, alezredesi rendfokozatban.

Az ízletes, magyaros vacsora - csak a pezsgő volt francia,- elköl-tése után az ünnepelés az éjféλι órákban ért véget.(M.J.1991.IV.23.-)

+

ANGLIA: LONDON. A Magyar Evangélikus Gyülekezet templomában május utolsó vasárnapján istentisztelet után a szokáshoz híven az idén is megemlékeztünk a magyar hősihalottakról.

Az ünnepélyt SZEKERES PÁL bajtársunk vezette. Ünnepi bevezetőjében és befejező összefoglalásában méltatta a nap jelentőségét és egy összefüggő képet adott a most már szabad Hazánkban is megújuló e nemes szokásról és a Donkanyari sírokhoz való zarándoklásról.

A szerény ünneplés keretein belül elhangzottak: ALFÖLDI GÉZA-" Csak a gyökér kitartson " és RUTTKAY ARNOLD - " A házsongárdi lombok alatt " című versek.

Az egyik bajtárs ünnepi beszédéből néhány megfontolásra méltó gondolatot idézek: "... Az emlékezésnél többre kötelez hősihalálunk! Kötelez bennünket, hogy minden Hazánkat és honfitársainkat érintő cselekvésünkben hősi példájuk vezéreljen...

... Magyar Hazánk fiai - történelmünk folyamán - bőven vállalták hősi kötelességüket, az eredmény mégis az igazságot megszegyenítő csonka ország létezése. Nemzetünknek egyharmada idegen országoknak állampolgára, vagy a nagy világ eltévedt barangolója...

... Ha megnézzük a háborús veszteségeket, mi az elsők között vagyunk, ha megnézzük a pozitív eredményeket, mi mindig a kisémmizettek, megcsónkítottak között vagyunk...

... Legnagyobb átkunk: a széthúzásunk!

... Ne az legyen a főszempont számunkra, hogy magunk javára - valódi, vagy vélt érdemekre hivatkozva önzőn, gőgösen, mások esetleg kárára is - kiváltságokat, jóvátételt követeljünk. Ha túléljük a háború poklát, az nem kiváltságot jelent, hanem kötelességet azok iránt, akik életüket áldozták mindannyiunkért. A kötelesség teljesítése pedig nem érdem, hanem csak alaptörvény egy igazságos, becsületes társadalomban... "

Kedves Honfitársaim!

" Ha most itt hősihalottainkra gondolva megvizsgáljuk saját életünket, s látjuk, hogy mennyivel kevesebbet tettünk nemzetünkért, mint ők és elhatározzuk, hogy a jövőben azokat a kis hétköznapi kötelességeinket, amit a magyar sorsunk számunkra kioszt, - önzetlenül, képességeink szerint megtesszük, - akkor a mai megemlékezésünk nem volt pusztába kiáltó szó! " (Sz.P. 1991.VIII.1.-)

+

DÉLAMERIKA

BUENOS AIRES (Argentina) Az MHBK főcsoport 1991.V.18-án tartotta meg tisztújító közgyűlését, ismét két évi időtartamra. Újból megválasztották vitéz ALITISZ ANDRÁS-t főcsoportvezetőnek, valamint többek között az alábbiakat: Helyettese: vitéz FERENCZY LÓRÁND főtitkár: özv. ZÖLDI MÁRTONNÉ, titkár: BIHAR ENIKŐ, pénztáros: BIHAR ANDRÁS, zászlótartó: KULIFAY LÁSZLÓ. A Fegyelmi Bizottság elnöke: vitéz VATTAY FERENC, ügyész: vitéz IMRÉDY TAMÁS, könyvtáros és muzeumőr: BIHAR ANDRÁSNÉ. (H.U.1991. jul. - aug.)

Az új tisztikarnak, bajtársainknak, illetve hozzátartozóik és leszármazottaiknak gratulálunk és a testvér bajtársi egyesület keretében végzendő munkájukhoz további sikert kívánunk. (KGY)

1991.V.26-án tartotta a helyi magyarság a Hősöknapját a német temetőben elhelyezett Hősökfala előtt az MHBK rendezésében. Résztvettek az összes magyar szervezetek küldöttségei, a magyar cserkészek 50 fővel. Megjelentek MAJOR LÁSZLÓ Magyarország nagykövete családjával, a követség tagjaival, az argentin német szervezetek képviselői. Ünnepi beszédet mondott magyarul vitéz ALITISZ ANDRÁS főcsoportvezető és BIHAR ENIKŐ titkár spanyolul. Az egyházak imáját dr. vitéz HEFTY LÁSZLÓ evangélikus esperes mondta.

A koszorúzásnál feltűntek a magyar nagykövetség és az argentin német szervezetek hatalmas koszorúi a kegyelet színpompás gyönyörű virágai között. A Himnusz eléneklése és a zászlók elvonulásával fejeződött be az ünnepség. (H.U. 1991. jul.- aug.-)

MEGTARTÓK!

(A magyar királyi Csendőrségnek)

(Elhangzott a MCsCsK 1981.évi Csendőrnapiján Cleveland,OH.,USA-ban)

A tettek világa hősei voltatok
és vagytok, amíg egy magyar él a földön,
hisz egy nemzet lelke dübörgött Bennetek
mikor jogaiért menetelt Veletek,
hogy igazságáért száz poklot megdöntsön!

Ti lángra gyúltatok az első szikrától -
feladatotok szent volt, nemes és dicső,
Ti ott álltatok a leggyilkosabb vártán,
átgázoltatok a zsarnokság tűz-sáncán
míg hőssé, vitézzé ötvözött az idő!

Egy merész kor rend-lovagjai lettetek,
véretek öntözte azt, mi szentség nekünk -
a "Csendőr" nevet, Ti gránitba véstétek,
zászlaitokkal győzelemre vittétek,
hisz Ti voltatok végső ütő-fegyverünk!

Ideálizmustok nemzeti ereklje -
hívatottságtokon állt hazánk alapja -
sorsunk, hitünk, reményünk - Ti tartottátok,
merészségetekkel védtétek hazátok;
Bennetek hitt fajtánk apraja és nagyja!

Hisszük és tudjuk, hogy újra jön világtok
akárhol is éltek, vagy pihentek csendben,
kegyes emléketek megölni nem lehet -
dicsősségeetekből senki el nem vehet,
míg áldott csírátok él a honi földben!

Nemzetünk, Nélkületek ma nem él, - halott,
honunk újjá, nagyá csak Veletek lehet -
a katonaevények Bennetek élnek,
elnyomóink, Titeket reszketnek, félnek
mert megalkuvóknak sohse adtok kezét!

E világ sodrában ma Titeket látunk
mint mártírt, mint vitézt, kit korunk nem temet,
kiontott véretek nem hullott hiába -
Csendőrség újra lesz, bízunk hős fajtánkba' ,
hisz Nélkületek - Hazánk, szabad nem lehet!

+ + + + +

ÉSZAKAMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAMOK

NEW BRUNSWICK (N.J.)... " 1991.V.25-én, május utolsó szombatján jöttünk össze csendőrök, csendőrasszonyok és csendőrgyerekek egy piknikre a mi házuknál. A következő személyek voltak jelen: HORVÁTH LAJOS bácsi, ARÁNYI GYULA, FÖLDES DOMOKOS feleségeikkel, továbbá KUNSÁGI JÁNOS, SZEGEDI JÁNOS és BAKONYI JÁNOS. Ugyancsak ott voltak az özvegyasszonyok: özv. TÓTH KÁLMÁNNÉ, özv. TERJÉKI MÁRTONNÉ és özv. KRASZNAVÖLGYI MIKLÓSNÉ. A csendőrgyerekek: ifj. KEREKES JÁNOS, BAKONYI GYÖRGY feleségével, TERJÉKI ISTVÁN és a mi gyermekeink FÖLDES GÁBOR és a lányunk a férjével Mr. és MRS. MICHAEL DOLEN és a kis unokánk. Összesen 20-an voltunk.

Mindenki nagyon jól érezte magát. Én meg megígértem, (mivel én vagyok a legfiatalabb), ha élünk, akkor minden évben legalább egyszer összejövünk egy piknikre. Az ezzel járó munkát vállaltam. Tudatom arról is, hogy HORVÁTH SÁNDOR (zls., hosszú éveken át csoportvezető) nem jól van. Sajnos, már két hete kórházban van.

Abban a reményben, hogy a levelem szds.úrakat is a legjobb egészségben találja, búcsúzom bajtársi szeretettel és küldjük mindnyájan üdvözlőnként a B.L. minden munkatársának is szeretettel a New Jersey és a Pennsylvániai bajtársak... " (F.D. 1991.V.28.-)

(A jelenlevők társaságon is küldték üdvözlőnként, melyet hálás köszönettel viszonzunk. Gratulálunk a csoportnak, DOMOKOS bs.-amnak külön is, hogy tartják a kapcsolatot, összejönnek és gondolnak reánk. Szeretettel: KGY.)

+

KANADA

TORONTO (Ontario) Az MHBK helyi csoportja rendezésében a KANADAI MAGYAROK SZÖVETSÉGÉ-be tömörült egyházi és társadalmi egyesületek közreműködésével 1991.V.26-án a Magyar Kanadai Kulturközpontban tartják a magyar hősök Emlékünnepélyét az Árpád teremben. Ünnepi beszédet mondott Ft.Dr. MISKOLCZY KÁLMÁN Sch.P. volt m.kir. táborigazgató, lelkész fhdgy., piarista tanár. Ez alkalommal mutatták be a M.Kir., Fegyveres Erők Múzeumának legújabb adományát, a kolozsvári volt IX.hadtest zászlóját. A műsor után megkoszorúzták az előcsarnokban felállított márványtáblát a Világháborúban elesett magyar katonák kegyeletes emlékére. (meghívó).

+

MONTREAL (Quebec) Az MHBK helyi csoportja a Vitézi Renddel karöltve rendezte meg a Hősöknapját, melyre v.DETRE GYULA főcsop.vezető tb.cső. meghívta a magyar kormány képviselőjében prof.dr. KULCSÁR KÁLMÁN Kanada nagykövét feleségével. A magyarok Nagyasszonya egyházközség kertjében, a Hősiemlék előtt v.DETRE bemutatta és üdvözölte a vendégeket. Kiemelte: " ... Negyvenöt év után ez az első eset, hogy a magyar kormányt képviselő nagykövet részt vesz a Hősöknap-i ünnepségen," aki elsőnek koszorúzza meg a Hősiemléket. Utána az MHBK, Vitézi Rend, az MKCSBK s mások helyezték el koszorúikat, illetve a kegyelet virágait az emlékműre.

+

CALGARY (Alberta) A helybeli bajtársi közösségek és társadalmi egyesületek közreműködésével rendezte meg az MHBK a Hősöknapját 1991.V.26-án. Ünnepélyes szentmise, illetve ref.istentisztelet után a helyi magyar Hősiemlék előtt VARGA LÁSZLÓ csop.vezető mondott beszédet, majd letette a közösség koszorúját. A Kálvin Magyar Református templom emléktáblájánál megemlékezett és koszorút helyezett el KOVÁCS ISTVÁN presbiter. Az ünnepség a Himnusz eléneklésével ért véget. (KGY).

+

1991 június 30-án, vasárnap

CALGARY-ban éppúgy, mint a magyar emigráció megannyi templomában TE DEUM és hálaadó istentiszteleten adott hálát a magyarság a Mindenhatónak, hogy a háborúhozta 46 éves idegen megszállás békés véget ért. Harangjaink zúgása, a Himnusz hangjai mellett szállt az ima, hogy otthoni testvéreink egyetértésben és szorgalommal most már szabadon, önállóan dolgozzanak a jobb, boldogabb magyar jövőért. (KGY).

+

CALGARY (Alberta) Az MHBK helyi csoportja 1991.IV.6-án tartotta hagyományos 35. Jubiláris Bálját a Westin szálló nagytermében.

A tartományi kormány képviselői mellett résztvettek a helyőrség, s a Kanadai Kir. Lovas Csendőrség (RCMP) parancsnokai, valamint Ft. VÉGVÁRI VAZUL O.F.N. (New York, N.Y., USA), TÖKÉS ISTVÁN (Montreal, QUE., Kanada), továbbá a helyi egyházi, társadalmi egyesületek képviselői és 300-at meghaladó ünneplő közönség.

VARGA LÁSZLÓ csop. vezető, bálelnök megnyitója, s az ízletes vacsora után a védnökök, a főasztal vendégei üdvözölték a közönséget. A bál fénypontja ismét a 12 elsőbálos leány és kísérőik bemutatása s keringője volt, melyet követően 12 pár táncolta díszmagyarban, illetve huszár-tilában a hagyományos palotást. A nyitócsárdást a főasztal vendégei, a tánc csoportok és a közönség együtt táncolták. 1:30-ig együtt voltak a legjobb hangulatban. A szünetben a VADRÓZSA és a BARTÓK együttes mutatott be magyar táncokat eredeti, színpompás, festői népviseletben.

A bál tiszta jövedelmét, 5,600.- dollárt Ft. VÉGVÁRI-nak és TÖKÉS ISTVÁNN-nak adta át VARGA LÁSZLÓ bálelnök és a Vezetőség a kárpátaljai magyar r.k. és az erdélyi magyar ref. egyházaknak való továbbításra. A hagyományos, eredményesen előkészített és levezetett bálért hálás köszönet illeti Calgary magyarságát a lelkes támogatásért, továbbá dícséret a fiatal táncosokat és elismerés a Bálbizottságot és a Vezetőséget.

Viszontlátásra 1992-ben! (KGY).

+

IV.

A MAGYAR ÉLET TÁRSADALMI ÉS EGYESÜLETI ESEMÉNYEI AUSZTRÁLIA

CANBERRA (C.T., Ausztrália) A Nemzetvédelmi Alap (Hungarian Foundation Ltd.), 1991 május 15-én hivatalos bejegyzést nyert.

1988 és 1989-ben több, mint 10,000 erdélyi menekült magyarországi valdolásáról vettek föl jegyzőkönyveket, melyeket NAGY LÁSZLÓ (Budapest) - az 1987.VI.27-iki óriás budapesti tüntetés főként szervezője, - ismerttetett ausztráliai látogatása során. A Nemzetvédelmi Alap fontosabb céljai:

- 1./ A magyar demokratizálódás elősegítése.
- 2./ A magyar ifjúság keresztényszellemű nevelése az egyházi iskolák és a cserkészlet támogatásával.
- 3./ A magyar igazság hirdetése, az alapvető és kisebbségi emberi jogok hirdetése.
- 4./ Az elszakított területek magyarságának segítése.
- 5./ Közép- és felsőfokú növendékek csereakciója Magyarország és Ausztrália között.

Canberrában, a magyar Nagykövetség épületében megbeszélés volt, melyen résztvettek az Ausztráliai Magyar Szövetség tagjain kívül az AMSZ-hez nem tartozó egyéb szervezetek is. A gyűlés tárgya, többek között, az Alap pénzügyi megalapozása volt.

Megválasztottak 12 igazgatót (gondnokot, kezest,) elnök, hivatalból FADGYAS LÁSZLÓ bs-unk, az AMSZ elnöke. A victorai Magyar Szövetség (V. M.Sz.) már 1,500.-, míg a victorai M.H.B.K. 800.- dollárt ajánlott meg. Több befizetés várható. (Ausztráliai Magyarság, 1991. június hó-).

+

MELBOURNE (Victoria) 1990 december utolsó napjaiban, valamint 1991 január első hetében tartott VIII. AUSZTRÁLIAI MAGYAR TALÁLKOZÓ várakozáson felül is jól sikerült, mely elsősorban a város magyarságának köszönhető, akiknek a Victoriái Magyar Szövetség elnöksége ezúton mond köszönetet a támogatásért. Ugyancsak hálás köszönetüket fejezik ki dr.PORDÁNY LÁSZLÓ canberrai nagykövetnek, aki nemcsak személyes megjelenésével adott több alkalommal az összejöveteleknek különleges jelentőséget, hanem azokon " vonzó erőként is szerepelt."

Az Elnökség által kiadott ZÁRÓNYILATKOZAT-ból közöljük az alábbi pontokat:

Az Ausztráliai Magyar Szövetség kerek 36 éve képviseli az ausztráliai magyar emigrációt, melynek kulturális, politikai, pénzügyi és társadalmi sikerei csaknem kivétel nélkül az Ausztráliai Magyar Szövetség tagszövetségeibe tömörült magyar közösségek munkájának az eredményei.

A Szövetség tartós és kitűnő kapcsolatot tartott fenn a befogadó ország hatóságaival és ezzel hathatósan képviselte az itteni magyarság érdekeit. Tette mindezt a Szövetség teljesen magára hagyva, míg az otthoni hatóságokkal mindenféle kapcsolatot politikai alapon elutasított.

Ez a helyzet ma lényegesen megváltozott. A mai magyar kormányt a magyar nép választotta szabad választásokon! Miután az Ausztráliai Magyar Szövetség főnállása óta keresztény, nemzeti és antikommunista szellemben működik és otthonról kapott értesüléseink szerint a jelenlegi kormány is hasonló politikai irányban halad, az emigráció ezt a kormányt elismeri és annak teljes bizalmat előlegez. Ezt a véleményünket látszanak alátámasztani az új ausztráliai magyar nagykövet dr. PORDÁNY LÁSZLÓ eddigi megnyilatkozásai és magatartása is.

A Szövetség továbbra is változatlanul elítéli a kommunista rezsim által közénk csempészett bomlasztók nemzetellenes tevékenységét és elvárja a magyar kormánytól ezeknek a szovjet ügynököknek a megnevezését, hogy távol lehessen őket tartani a közösségi munkák további sabotálásától.

A Szövetség azonban, minden bizalma ellenére, mégis aggodalommal látja, hogy a kormány eddig nem tett hatásos intézkedéseket:

- a 45 éves kommunista uralom alatt és által elkövetett gonosztettek elrendelőinek és elkövetőinek független bíróság elé állítása ügyében,
- a jogfosztott, igazságtalanul bebörtönzött, megkínzott, megölt áldozatoknak méltányosabb erkölcsi és anyagi rehabilitása érdekében,
- a m.kir.Honvédség és a m.kir.Csendőrség rehabilitására,
- a Párizs környéki (Trianon) kényszerbékék következtében elszakított magyar millióknak a visszacsatolása, kártalanítása, vagy -legalább- jelenlegi életkörülményeinek javítása érdekében.

Megdöbbenéssel értesülünk arról, hogy a volt M.KIR.FEGYVERES ERŐK kommunizmus elleni harcát a Magyar Parlamentben még mindig mentetgetni kell!

Legsürgősebb feladatnak tekintjük a magyar nép hajdani erkölcsi színvonalának visszaállítását! A Szövetség megdöbbenéssel hall olyan hangokat, hogy Budapestből egyesek " dunaparti Bankokot " akarnak csinálni!

Igen fontos és szükséges lenne a valláserkölcsi nevelés terjesztése és ehhez az egyházi iskolák vagyonának és régi jogállásának a visszaállítása.

A Szövetség aggodalommal látja, hogy a felelős magyar kormánynak nincs egyetlen hírközlő eszköze sem, mely híven tükrözné, megmagyarázná és népszerűsítene politikai és társadalmi beállítottságát és intézkedéseit.

Az Ausztráliai Magyar Szövetség egyik legfontosabb feladatának tartja a Párizs környéki (Trianon) kényszerbékék igazságtalanságainak orvoslásáért folytatott küzdelmet. Az ehhez nélkülözhetetlen anyagi feltételek előteremtésére MAGYAR NEMZETVÉDELMI ALAP-ot létesített, s azt az ausztrál hatóságoknál hivatalosan bejegyeztette, ezzel alkalmat adva Ausztrália nemzeti gondolkodású magyarságának, hogy tetemes összeggel, lehetőleg vagyonrészekkel járuljanak hozzá s több százezer dollárt igénylő szellemi harchoz.

Melbourne, 1991 január hó 7-én

AZ AUSZTRÁLIAI MAGYAR SZÖVETSÉG.

+

EURÓPA

MINDSZENTY JÓZSEF

hercegprimás

a ravatalon Máriacell-ben

a bazilikában

hazaszállítása előtt.

ESZTERGOM (Magyarország) ..." Tizenhat évgyűrű súlyosodott még a sok vihar-tépte ezeréves kemény törzshöz. És ez a tizenhat esztendő nyilvánvalóvá tette az egész világ, de leginkább a magyar nép előtt, hogy MINDSZENTY JÓZSEF szentéletű magyar és főpap volt. KÖNIG bíboros, az akkori bécsi érsek idézett róla szólva: Holtában is beszél! "

+

1991.V.4-én egyházi szertartások és beszédek után a Máriacell-i (Ausztria) bazilika Szt.László kápolna kriptájából hazatért Ft.MINDSZENTY JÓZSEF bíboros, esztergomi érsek, Magyarország hercegprímása székvárosába. Búcsúztatása V.2.-án Ft. JOHANN WEBER gráci püspök német miséjével és szentbeszédével kezdődött. Jelen voltak: Dr. KURT WALDHEIM köztársasági elnök, ALOIS MOCK külügyminiszter, a Vatikán, az osztrák, a magyar püspöki kar Ft. PASKAI LÁSZLÓ bíboros vezetésével, s a magyar kormány küldöttségei. Ezt követte a magyar szentmise és szentbeszéd, melyet Ft.MIKLÓSHÁZY ATTILA S.J. a külföldi magyarok püspöke mondott nagy papi segédlettel. Befejezésül elénekelték a pápai és a magyar Himnuszt.

V. 3-án szertartás után indult el a mintegy huszonegynéhány autóból álló menet a magyar határ felé, hol az osztrák és a magyar külügyminiszterek beszéltek, majd Ft. STEFÁN LÁSZLÓ eisenstadti (Kismarton) püspök búcsúztatta. Hegyeshalmon díszszázad, katonazenekar, kormányküldöttség és Ft. PASKAI bíboros köszöntötték. Győrben PÁPAI LAJOS megyéspüspök és a polgármester szóltak röviden a városháza előtt, hol nagy tömeg várta. Este 6 óra volt, mikor megérkeztek Esztergomba a bazilikába, hol Ft.PASKAI érsek vezette az ünnepélyes litániát.

V. 4-én, másnap ment végbe a temetés 80,000 fős közönség előtt, szentmise és szentbeszéd után négyen búcsúztatták. Elsőnek Dr. ANTALL JÓZSEF miniszterelnök lépett a koporsó mellé: "Ez egy történelmi pillanat,- mondta többek között a miniszterelnök,- amikor végre el kell némulniuk a vitáknak, mert Magyarország népe ma szabad és újjászületésének egyik záloga épp az elhunyt hamvainak hazatérése és méltó fogadtatása..." Búcsúztatták még Dr. HABSURG OTTO a Páneurópai Unio elnöke, Ft. MIKLÓSHÁZY ATTILA S.J. és Ft. MEHRLE TAMÁS O.S.D. professzor. A beszédek után SINKOVICS IMRE színművész szavalta el a Szózatot döbbenetes hatással.

Az egész szertartás mindvégig nagy rendben, jól szervezetten zajlott le. A beszédek, a pápai és a magyar Himnusz eléneklése után a koporsót levitték a bazilika kriptá érseki sírhelyére. A sírürege fölé aranybetűs, fekete márványtáblát helyeztek, ahol latin nyelven a következő olvasható:

VITA HUMILIAVIT - MORS EXALTAVIT

S.R.E. TIT. S. STEPHANI IN COELIO MONTE PRESB.
CARDINALIS ULTIMUS PRINCEPS
PRIMAS HUNGARIAE ARCHIEP. STRIGON.

FIDELISSIMUS IN TRIBULATIONE PASTOR

JOSEPHUS MINDSZENTY
20. MART. 1892. - 6. MAI. 1975.

BELLI IMPETU FIRMUS TYRANNICA POTESTATE
CRUCIATUS AD CARCEREM DAMNATUS PATRIAE
EXSUL OBIEDIENS ROMANAE MATRIS ECCLESIAE FILIUS
AMATISSIMAE PATRIAE HONESTATIS CULTOR USQUE
ADMORTEM PERMANSIT IN CELLA MARIAE SEPULTUS
ANNO XVII POST OBITUM TRANSLATUS

HIC IN PACE QUIESCIT

magyar fordításban:

• Az élet megalázta — a halál felmagasztalta
Rómában a coelius-hegyi Szent István templom presbiter
bíborosa, Magyarország utolsó hercegprímása,
esztergomi érsek.

Az üldöztetés idején a legfőbbégesebb pásztor

MINDSZENTY JÓZSEF
1892. márc. 20. — 1975. máj. 6.

A láború viharában szilárdan helytállt, a zsarnoki hatalom megkínózta és fegyházra ítélte. Hazájának száműzöttje lett, a Római Anyaszentegyház engedelmis fia volt, hön szeretett hazájának becsületét mindhalálig erősíteni akarta. Máriacellben temették el, halála után 16 évvel hazahozták. Itt békében nyugszik.

Így tért hát haza, szeretett hazájába a Száműzött Bíboros. Most már Esztergomból beszél hozzánk, tanít minket és áld bennünket.

(Katolikus Magyarok Vasárnapja /Youngstown, Ohio, USA/ 1991.V.19-26-iki számaiban Ft. LIGETI ANGELUS és Ft. KISS BARNABÁS összeállításából részletek.)

+

BAJA (Magyarország) 1991.III.15-én 10 h-kor végső nyugovóra helyezték a város nagy szülötte MÉSZÁROS LÁZÁR 48-as honvéd altbgy., hadügyminiszter földi maradványait a Rókus temető kápolna kriptájába budapesti és helyi ünnepek után.

Az 1848-49-es szabadságharc után MÉSZÁROS LÁZÁR KOSSUTH LAJOS kíséretéhez csatlakozott és végül is Eywood-ba (Anglia) került, hol 1858.XI.6-án meghalt. A Titley-i temetőben helyezték nyugovóra. Sírját az emigráció a Magyar szabadságharcosok Világszövetsége Anglia-i csoportja vezetésével helyreállították és 1980.IX.20-án ünnepség keretében felavatták. A kommunista kormány háromszor is megkísérelte diplomáciai úton hamvai hazaszállítását, de az emigráció szervezett tiltakozása után az angol hatóságok ahhoz nem járultak hozzá. (B.L.1981/1. szám).

A helyzet 1990-ben megváltozott.

RONKOVICS JÓZSEF ezds., a bajai gépesített lövészdandár pk-a levélben fordult v.SZAKÁLY JÁNOS bs-unk a M.Sz.Vsz. angliai csoportjának elnökéhez, kinek közbenjárására NEGYEDI SZABÓ KÁROLYNÉ, szül. JÁKY MARGIT, MÉSZÁROS LÁZÁR vérrokona (New York, N.Y., USA) hozzájárult a hazaszállításához. Egyben felhatalmazta v.SZAKÁLY JÁNOS-t, hogy Nagy Britannia területén őt minden tekintetben, hivatalosan képviselje.

Ezzel megindultak az előkészületek, hogy:

MÉSZÁROS LÁZÁR honvéd altábornagy - az 1848-49-es szabadságharc hadügyminisztere, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, Baja város országgyűlési képviselője - hamvainak hazaszállítása és a hazai földben méltó megemlékezések közötti elhelyezése megtörténhessék.

Márc.6-án angol és a honvédelmi miniszter vezette magyar küldöttség előtt a Titley-i temetőben megtörtént az exhumálás, v.SZAKÁLY pedig angol katonai repülőgépet biztosított a hamvaknak Budapestre való szállításához.

A M.Sz.Vsz. zászlójjával letakart koporsót Budapesten a Kapisztrán téren ravatalozták fel, mely katonai dísz-század és fogadtatás után a központi katonai kórház dísztermében díszőrség mellett lett elhelyezve.

12-én GÖNCZ ÁRPÁD köztársasági elnök búcsúztatta a koporsót és köszönetet mondott v.SZAKÁLY-nak és feleségének, hogy közbenjártak Mészáros Lázár földi maradványainak hazahozatalához. Ezután a gyászmenet elindult Bajára. Itt, a fellobogózott városháza, dísz-század fogadta, a polgármester mondott beszédet, s a koporsót a városháza dísztermében helyezték el.

Másnap Mészáros Lázár Történész Konferencia volt a vármegyeház dísztermében, melynek tárgysorozata végén v.SZAKÁLY átadta a Mészáros család eredeti okmányait a város polgármesterének.

15-én 10 órakor kezdődött a gyászszertartás a Déry-kertben, ahol a koporsó ágyútalpon volt felravatalozva. A kis parkot ünneplőbe öltözött polgárok ezrei vették körül. Jelen voltak egyházi, kormány és katonai küldöttségek, cserkészek és sokan mások. A különféle műsorszámok során Mészáros Lázár koporsóját búcsúztatta dr.FÜR LAJOS honvédelmi miniszter, s utána v.SZAKÁLY JÁNOS, aki beszédében többek között az alábbiakat mondta:

" MAGYAR TESTVÉREIM!

Kormányunknak még vannak számos kötelességei, melyeket mielőbb meg

kell valósítani. Nem szabad elfelejtkeznünk a 2,Világháborúban elesett, a fogságban elhunyt,az elnyomó rezsim által kivégzett,majd az 1956-os dicsőséges felkelés alatt elesett hőseinkről sem. A megkínzottak,az igazságtalanul bebörtönözöttek,vagyonuktól megfosztottak,a volt kitelepítettek, mind-mind várják az igazságszolgáltatást, mert ez még nem történt meg. Elnök Úr! Kérjük, hogy tegye lehetővé, hogy Budapesten a Hősök terén egy emlékmű állíttassék hőseink tiszteletére. A Donnál,a Kárpátok szorosainál katonáink ezt a hazát védték,amely haza csak egy van számunkra.

Bármelyik részén a nagyvilágnak éljenek magyarok,mi ehhez a hazához tartozunk,ezt a hazát akarjuk szolgálni,ha bajban van,segíteni.

Kérjük kormányunkat,a magyar népet,hogy fogadja el segítségünket,ne tegyen különbséget külföldön élő és az ó-hazában élő magyar között.Ezt a hazát csak közös erővel,akarattal tudjuk a romokból felépíteni...

Most,amikor végső pihenőhelyére helyezük Mészáros Lázárt,arra kérjük Baja város polgárait,hogy őrizzék emlékét,tiszteljék munkásságát, amit hazájáért, Magyarországért tett,

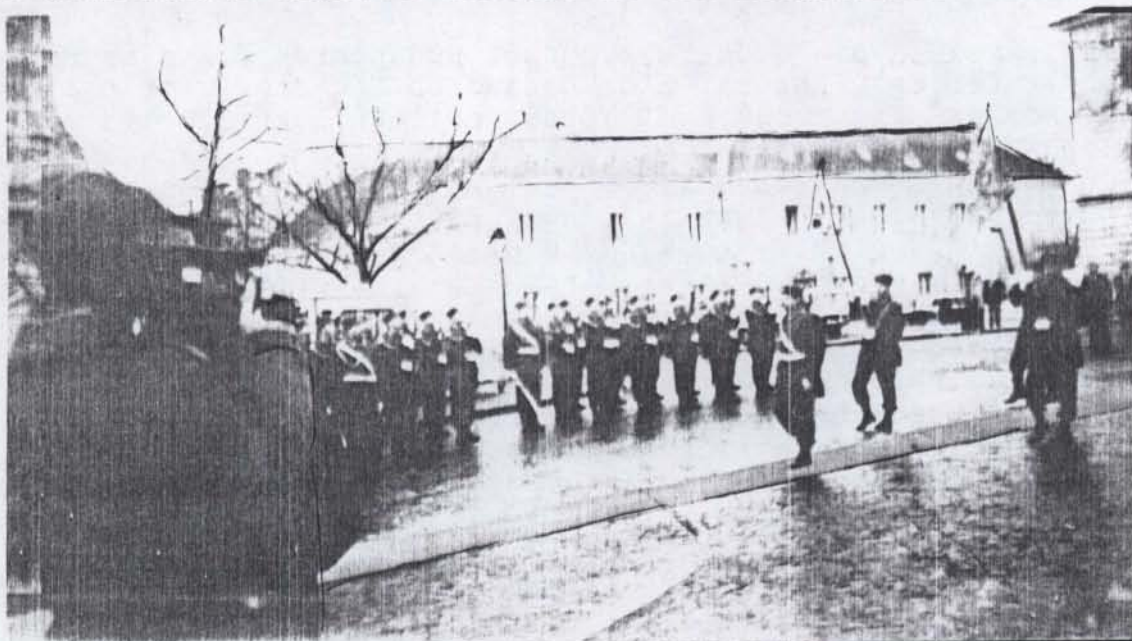
Mészáros Lázár, nyugodjál békességben, ebben a független, szabad magyar hazában. Földi maradványaidat ezennel átadom Baja városának! "

Az egyházi szertartás után a menet megindult a Rókus temetőbe,ahol a koszorúzás következett. A koporsót a kápolna kriptájába helyezték végső nyugalóra. A kápolna falába egy gránit-plakettet tettek be az elhunyt emlékére.

Negyedi Szabóné betegsége miatt nem tudott megjelenni, melyből kifolyólag 1991.III.29-én visszaadta lelkét Teremtőjének.

Este, ÉBER ANDRÁS, Baja város polgármestere búcsúvacsorát adott a külföldről érkezett vendégek tiszteletére, melyen jelen voltak Mr.GORDON EMMETT és felesége, Titley község képviselőjében.

A vendéglátásért,valamint az angol és magyar hatóságok,katonai és polgári hivatalos szervek önzetlen munkásságáért v.SZAKÁLY JÁNOS mondott köszönetet mindazoknak,akik magukévá tették az ügy sürgősségét,hogy a földi maradványok végül is március 15-ére hazatértek.

A koporsót fogadó díszzásad a Kapisztrán téren III.7.-én.

Temetés Baján a Déry parkban. Beszél: V. SZAKALY, tőle balra az angol katonai attasé és feketében dr. FÜR LAJOS III.15-én.

(v. Sz.J. 1991.IV.6.-)

+

DÉLAMERIKA

BUENOS AIRES (Argentina) Többhónapos tárgyalás után megalakult az ARGENTINAI MAGYAROK SZÖVETSÉGE (Federación de los Hungaros en la Argentina, FHA). Elsőrendű célkitűzései közé tartozik az Argentinában élő magyarok képviselete Magyarországra, a befogadó ország hatóságai és a külföld felé. Az 1991.IV.27-én megtartott alakuló gyűlésen megválasztották: Elnök: Dr. KESSERŰ ISTVÁN professzor, főtitkár: Dr. THEÉSZ JÁNOS, titkár: BALOGH-KOVÁCS ANTAL, pénztáros: CZÁNYÓ PÉTER. Tiszteletbeli elnökként egyhangúlag megválasztották: lic. MAJOR LÁSZLÓ Magyarország argentinai nagykövetét.

A Délamerikában egyedülálló szervezethez minden egyesület, intézmény kivétel nélkül csatlakozott. (K.M.Vas. 1991.VII.7.-)

+

CORDOBA (Argentina) 1991.V.6.-án rendezte meg a helyi GÖTTE INTÉZET művészeti kiállítását, melyre meghívták BIHAR ANDRÁSNE szül. VATTAY BERTÁ-t, BIHAR ANDRÁS bs-unk feleségét, argentin történelmi tárgyú linoleum-metszet tervezeteinek kiállítására. A meghívás több, mint húsz éves munka, gyűjtés és tanulmányok eredménye, elismerése. A kiállítás anyaga 46 képből áll, melyeket archeologiai leleteken (Kr.e. 6000-A.D.1480) lévő mintákból állított össze.

A kiállítást az Intézet igazgatója nyitotta meg, utána BIHAR ANDRÁSNE tartott előadást régi motívumok újratervezéséről (recreacio) linoleum metszetekben. 1964-1990-ig 155 kiállításon vett részt. 1992-ben lesz Amerika felfedezésének 500. évfordulója, melyre már megkezdte további munkáinak előkészítését.

+

BUENOS AIRES-ben 1991.V.11-én a helyi építészmérnökök megnyitották Magyar Építészeti Kiállításukat, mely két héten át tartott. 100 képen és térképen mutatták be a magyar építőművészet ezeréves fejlődését

Nagymagyarország területéről. Az anyagot otthonról küldték ki.

A kiállítást MAJOR LÁSZLÓ Magyarország argentinai nagykövete és egy helybeli professzor nyitották meg. Megtekintették BIHAR ANDRÁSNE kiállítását is. Nagyfokú elismerésüket nyilvánították. (B.A.-né 1991.V.31.-)

+

LOS SURIS

/ Egy itteni esőt kedvelő madár
Északnyugatargentínából.
850 - 1480-ig, az inkák tér-
foglalásáig.

8 különböző urnán lévő mintából
összeállítva. /

Arte Argentino Precolumbino

BERTA BIHAR VATTAY

Copyright: No.:210202/91.

+

ÉSZAKAMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAMOK

NEW YORK (N.Y.) a New York állami Amerikai Magyar Szövetség /AMSZ/ a magyar Egyházakkal, - Testületekkel, - az ifjúsággal 1991.III.17-én vasárnap a Robert Wagner középiskola színháztermében szabadság Ünnepelet rendezett. Imát és köszöntőt mondott Ft.VÉGVÁRI VAZUL O.F.M. Az ünnepi beszédet "Márciusi Emlékezés és a mai magyar ifjúság" címmel: vitéz SERÉNYI ISTVÁN a Vitézi Rend székkapitánya, tb.csendőr tartotta.v.SERÉNYI-nek ezen előadása egyben búcsúja is volt a közönségtől, Európába (Ausztria, Bécs) való átköltözése előtt. A gazdag műsorban szerepeltek szavaltatok, zeneszámok, magyar dalok és a Vadrózsa gyermektánccsoport. Zárószót és imát mondott Nt. CSORDÁS GÁBOR ref.esperes. (Mehívó).

+

KANADA

A SZÉCHENYI TÁRSASÁG Inc. (Calgary, Alberta) 1991.IV.21-én 14.30-kor az Árpádházi Szt.Erzsébet egyház Szent István termében tartotta meg évi rendes közgyűlését. FEKETE TIBOR elnöki beszámolójában ismertette a Tanácsék anyagi nehézségeit, a bevétel ugyanis nem fedezi a kiadásokat. Ennek következtében, a tanfolyamok csökkentésével kell számolni. A Magyar Intézet közli, hogy az "Erdély Történelme" c. az Akadémiai Kiadó által Budapesten kiadott 3 kötetes mű magyarból angolra való fordítása jól halad és az év végére elkészül. Kiadása a jövő nyárra várható.

Az Igazgatóságba beválasztották:

Dr. Diósady	Levente	-	társelnök,	Toronto
Dr. Simon	László	-	társelnök,	Toronto
Varga	István	-	társelnök,	Calgary
Farkas	Endre	-	nevelésügyek,	
Seibert	Albert	-	ellenőr.	(Beszámoló, 1991.VI.21.-)

+

MAGYARSÁGTUDAT LEXIKON ALAPÍTVÁNY (Calgary, Alberta) 1991.IV.14-én vasárnap 12.30 kezdettel a Kálvin Magyar Ref.Egyház nagytermében jöttek össze az Alapítvány tagjai és érdeklődők, akik társaságban vettek részt, melyet követett az évi rendes közgyűlés.

A napirendi pontok elfogadása, a határozatképeség megállapítása és a pénztári jelentés elfogadása után, ZÖLD M: JÁNOS elnök számolt be az eredményes évről, melynek során új adományokkal, a kormány támogatás és az általam szerencse-játék (casino) kezelése révén az Alapítvány vagyona 29,962.16-ra emelkedett.

A Sajtóbizottság, mely a lexikon ismertetését 92 újság és 5 folyóiratban helyezte el - a közgyűlés egy évre meghosszabbította.

BAGOSSY LÁSZLÓ főszerk. beszámolt az előkészületekről, mely szerint az I.kötet anyaga nyomdakész állapotban van. Több nyomdavállalattal folytatnak megbeszélést. Több kérdés-felelet után az elnök bezárta a közgyűlést. (KGY).

+

A SZENT ISTVÁN FÉRFIEGYLET (Árpádházi szent Erzsébet Egyházközség, Calgary, Alberta) szervezésében és a helybeli Petőfi Színház közreműködésével 1991.III.24-én előadták " A Mester tanítványai " c. egyfelvonásos drámát. Történik Jeruzsálemben Jézus Krisztus kereszthalála után a harmadik napon. Rendezte: DÁNIEL GYULA. A szépszámú közönség lelkes tapsokkal jutalmazta a műkedvelő szereplők kifejező és jól begyakorolt teljesítményeit. (KGY).

+

V.

CIKKEK, NYOMOZÁS, BESZÁMOLÓK, VERS.

Vitéz GÉCZY MIHÁLY

PRÓBACSENDŐR - HALLGATÓ.

Belügyminiszteri rendeletre a Cső.Fel. járőrtársi tanfolyamot hívott egybe Nagyváradon 1941-ben. Iskolapk. v. battyáni PAKSY KISS TIBOR ezds. úr volt. Szdpk-okok v. VASS ALFRÉD őrgy., PALLOS ANDOR, SZILI ISTVÁN, KADICSFALVY JÁNOS szds-ok. Beosztott tiszttekből csak néhányat említek: kisborosnyói TOMPA MIKLÓS, CSIKÓS JENŐ, dr. KERTÉSZ LAJOS, dr. PAPP VIKTOR, MÁTHÉ TIBOR fhdgy-ok.

Én a 4.sz.d.-nál, KADICSFALVY szds-nál kaptam beosztást. Itt volt egy BÓDI JÁNOS nevű prbcső. hallgató. Tiszapalkonyán született és 1940-ben szerelt föl és a miskolci ker. egyik őrséről vezényelték az iskolához. Bódi a tanfolyam első két hónapjában közepes minősítést kapott. Egyik órán szdpk-a felelésre szólította Bódit, hogy mondja el a SZUT.306.pontját (Figyelmeztetés). Bódi, neve hallatára felugrott és hallgatott. Szdpk-a, abban a hitben, hogy nem értette a kérdést, azt megismételte, de választ most sem kapott. Erre kemény hangon újra kérdezte, hogy Bódi János prbcső..

tudja, vagy nem tudja? Erre Bódi magabiztosan jelentette: "Százados úr, Bódi János prbcső.alázatosan jelentem,engém ide hallgatónak vezényeltek, nem felelőnek!" Jelentésén az egész osztály nevetett.

Kadicsfalvy Bódit másnapra kihallgatásra rendelte. Az eredmény 2 hét kimenőelvonás lett. A hetek teltek. Bódi a különböző órákon hasonló kijelentéseket tett, mire szdpk.-a javaslatára a SZUT 27. pont egyik bekezdése alapján, mint "szellemileg meg nem felelőt" az iskolapkság leszerelte. Ezzel aBódi ügy lezárult, de 1950-ben mégis előkerült.

Igen, mikor a váci fegyházban töltöttem büntetésemet, az a hír járta, hogy a fegyház kórházának alagsorában van egy cső.ezds.,de a nevét senki nem tudja. Mint,ahogy a Bajtársi Levélben már többször említettem a csendőri összefogást a börtönökben,így mindent elkövettem,- a lehetőség határain belül,- hogy minél előbb kapcsolatba kerüljünk. Az esetet elmeséltem az egyik órnek,s kértem,legyen segítségemre.Néhány nap múlva közölte velem,hogy másnap 12-2-ig ő az alagsorban lesz szolgálatban, melynek nagyon megörültem. Mielőtt az ebédosztás megkezdődött volna (én a konyhán dolgoztam,) elmentem a pékségbe kenyeret szerezni (lopni). Boldog voltam, mert a daróc-kabátom alatt vittem a rabkenyeret,melyet az ismeretlen bsnak szántam. 10 percet kaptam a találkozásra.

A nevezett ór a cella ajtaját kinyitotta,s ott a szalmazsákon ült egy emberroncs,akit mindennek néztem,csak nem volt zsandárnak. Első dolgom volt a kenyérátadás,mert azt veszélyes volt tartani,utána bemutatkoztam, de a szalmazsákon ülő személy gyanúsnak talált és óvatosan viselkedett,s kérdezte,hol szolgáltam. Beszélgetésünk során, hangjában régi,nagyvárad i skolapk.-om hangját fedeztem föl. Megkérdeztem: vitéz battyáni Paksy-Kiss Tibor ezredes úrhoz beszélek?... Választ nem kaptam. Az idő surgegett. Ismét közöltem,hogy a nagyvárad i skolánál voltam, elmondtam a tisztek neveit,majd említettem pk-om iskolánál lovagolt fekete lovát,majd elmondtam a Bódi esetet...

Erre megkért, üljek mellé a szalmazsákra és fülembé súgta: "Én vagyok a volt iskolapk-od,fiam..." Volt pk-ommal egymást átöleelve sírtunk.

De el kellett válnunk. Még meglévő erejével megszorította kezemet,melyben benne volt az igazi bajtársi szeretet. Még elmondta,hogy lefogyott, és sokat szenved prosztata bántalmaktól. Ismét átöleltük egymást,mert az ór már az ajtóban állt. Még fülembé súgta, hogy ez a nap ünnepnek számít és ígéri, hogy ha valamikor szabad emberek leszünk, ezt a találkozást a Csendőrségi Lapok-ban megjelenteti, s elváltunk...

A rejtély megoldódott, mert a váci fegyház összes csendőrei megtudták rajtam keresztül, hogy létszámunk egy nagyrabecsült csendőrrel szaporodott.

Most kaptam hírt, hogy volt pk-om 15 évi fegyház büntetését kitöltötte és szabadült. 1967 szept.10-én halt meg Budapesten.

Ezt a megemlékezést volt pk-om emlékére ajánlom föl bajtársi, rabtársi szeretettel. Béke poraira Ezredes Úr! Tibor bácsi.

+

SIMON FERENC

1.

Eljöttünk Hazúlról,
de el nem szakadtunk,
szerte a világban
magyarok maradtunk!

VILÁGJÁRÓK

2. Elhinteni jöttünk
a "szabadság magvát",
ismertebbé tenni
a "csonka kis Hazát".

3. Szeretnénk meggyőzni
mi a nagyvilágot,
arról,hogy "Trianon"
Hazánkon egy átok!

4. Tudja meg a Földnek valamennyi népe, hogy a "kommunizmus" az Isten verése!
5. Széjjelszórt bennünket, s neki köszönhetjük, hogy földönfutókká, s hazátlanok lettünk.
6. De jó, hogy Istenünk Újabb Hazát adott, "ahol hirdethetjük a nagy igazságot" -

1920. június 4.-ének rossz emléke.

+

DAJKA ISTVÁN

HELYSZÍN-NÉLKÜLI GYILKOSSÁG.

1943. Húsvét másodnapján kora reggel a sósfürdői őr telefonon kért nyomozókat és helyszínelőt tőlünk a kassai nyom,ao-tól. Ismertette röviden: egy Gutján János nevű gazdálkodót a feleségével együtt, a valóság nemesen vett értelmében agyonverték és a tanyában talált értékek eltűntek.

Sósfürdő Nyiregyháza városához tartozik, de az Újfehértó és az orosi őrök is portyáztak a nyiregyházi határból egy-egy részt. A nagyobbat a nyiregyházi őr 105 km.² területen. Itt, az u.n. "Tirpák"-ok települtek be és olyan "bokorszerű" tanyavilágban élnek e területeken. Maga a Gutján tanya a katonai rep.tér mögött van. Nyomban útba-indulunk az alosztály gépkocsijával én, CSIBA ISTVÁN főtörm. és egy HEGEDŰS nevű őrm. No, meg a helyszínelő, TÖRÖK JÁNOS őrm. Miután én régebben a nyiregyházi őrön szolgáltam, így én irányítottam egyenesen a helyszínre a gépkocsivezetőt.

Ott találuk a sósfürdői öpk.-ot és még két járórt. Helyszín semmi, mert már az áldozatokat szépen felöltöztették a temetéshez. Ugyanis úgy történt, hogy a leányuk Tamásbokorból Húsvét első napján elment meglátogatni a szüleit, kik teljesen egyedül éltek a tanyán. Itt azonban szétszórtan és nem "Bokorban" voltak a tanyák. Amikor megérkezett, mind a kettőt agyonverte találta. Ő abban a hitben volt, hogy ezt az ügyet a nyiregyházi rendőrséghez kell jelenteni. Onnan kijöttek a detektivek. Bele is kezdtek a nyomozásba, de közben rádöbbenek arra, hogy ez a tanya nem tartozik hozzájuk, hanem a sóstófürdői őrshöz. Megadták az akkor már odaröfönt rokonságnak a temetési engedélyt, szóbelileg. Sóstót pedig telefonon értesíteték.

Csiba főtörm. átvette a nyomozás vezetését. Előtte két héttel jöttünk haza Budapestről a Szabotázselhárító tanfolyamról. Így, mi nagyon jól megértettük egymást. Elkezdtük előnn a leánya által meghatározott helyszínt, úgy, ahogy azt találta, előidéztenni. Itt 2 értékes tárgy került elő: a kisbalta, amivel a két szülét agyonverték. De ekkor már csak egy személyre lett a tettes leszállítva, mert aztán előkerült a stelázsiból egy pohár is, amiből - feltehetőleg, - a tettes ivott. Így azt Tomasovszkiné, - mert így hívták a lányukat, - amikor a detektivek eltávozása után a helyszín "Rendbetétele" alkalmával betette mosatlanul a stelázsiba. Míg a kisbaltát pedig a kamarába vitte be.

Az őr járőrei az összes környékbéli tanyalakókat kikérdezték, hogy kik jártak itt Húsvét előtt? Mindenki csak azt adta elő, hogy egy honvédszakasz járt erre, olyan "rekvirálási ügy"-ben. TÖRÖK-öt visszahagytuk, hogy a helyszínen keresse az ujjnyomatokat. A pohárról, meg a kisbaltáról már vett le elég szép, tiszta ujjnyomatokat.

Mi meg Csibával nyomban bementünk Nyiregyházára, az ottani hadtestpk.-i kirendeltséghez, mely közvetlen a cső.jt. iskola mellett van. Ott aztán megtudtuk, hogy honnan járt azon a vidéken, rekvirálási ügyben egy szakasz: a 12. gyalogezredtől. Sajnos, ezekből egyet sem tudtunk személyesen kikérdezni, mert a Húsvéti Ünnepekre való tekintettel, 1 heti szabadságon voltak, majd 3 hét múlva az orosz frontra irányították őket. Az oszt.pk-on igénybe vettük a rádiót, mert egy személy, - névszerint NOVÁK IMRE honv.-

Miskolcra ment szabadságra. A többi meg oda nem messze, a Nyírségbe. Így ezeket az illetékes őrsöket felhíva igazoltattuk. A nyírségiek mindegyikének pontos alibije volt, míg a miskolci Novákról senki nem tudott, vagyis nem érkezett meg Miskolcra a szüleikhez. Így volt már ennyi támpontunk.

A főhadiszállásunk a sóstófürdői őrs lett. Közben nekem volt egy indítványom, az, hogy a tanyához, mintegy másfél km.-re levő Rádió (relais) toronyhoz menjünk, hátha ott valamit sikerül kapnunk. Az ottani őr elmondta, hogy Húsvét első napján reggel, úgy félhat órákor ment a lakásából az éjjelre leállított tornyot bekapcsolni az adáshoz, amikor is látta azt, hogy az oda, mintegy 200 m-re levő úton egy honvédruhás egyén a város fele sietett. Ezzel is több lett az adatunk. De Nováknak nyoma veszett. Míg nem aztán nekem lett egy ötletem, hogy meglátogatom "Az erotikai nyomorban szenvedőket megvigasztaló Intézet"-ét, hátha ott valami nyom akad a horogra. Az "Intézetvezető nő" nagyon régi ismerősöm volt. De nem innen, hanem egy egészen más vonalon, s ha még az időm megengedi, akkor ezt is megírom egyszer. Tehát: nagyon örültünk egymásnak. Kérdeztem, hogy megy az üzlet? Mondta, hogy nincsen panaszra oka. Sőt az ünnepek alatt az "Intézet" egyik hajadon leányzójának megtartották az eljegyzését és volt olyan szép és bőséges evés-ivás, hogy illyet még ő sem ért meg, mióta az "Intézet vezetője lett"! Elmondta továbbá, hogy egy miskolci honvéd, aki az alakulatával néhány hét múlva indul a frontra, beleszeretett a legszebbik "leányá"-ba és most csak az eljegyzést tartották meg s hogyha megússza a háborút és hazakerül, akkor lesz csak a lakzi. Elkezdtem fülelni, de úgy tettem, mintha nem túlságosan érdekelne a dolog. Csak úgy "véletlenül" megkérdeztem, hogy: "Most hol ünnepelnek a jegyesek?" Selyem utca 5.szám,- felelte. Elbúcsúztunk azzal, hogy most nem veszem igénybe az "Intézet" kiszolgálását, de ha jövök legközelebb, akkor igen csak.

A nyíregyházi főtérről indult a Nyíregyháza Vidéki Kis-Vasút, melynek rövidítését (Ny.V.K.V.) a rosszmájúak "Nyomorultak, Vakok, Koldúsok Vonatá"-nak nevezték el. Ezen aztán el is lehetett gondolkodni, mert valóban ilyen formájú volt. Mikor megérkeztem Sóstóra, az őrsön csak az öpk., - a jó KEMÉNY főtörm. - és CSIBA voltak. Mondom nekik, hogy gyorsan járórt kérek és elfogjuk a tettest! Erre aztán jött a kérdések áradata, hogy "hol van?" Előkerült egy járőr, akivel a Selyem utca 5.szám alatti "Örömtanyára" mentünk. Benyitottunk és a szobaasszonytól megkérdeztem, hol vannak a "Jegyesek?" Megmutatta. Benyitottunk. Aludt mindkettő. Ébresztőt kiáltottam. Novák kiugrott az ágyból és elrendeltem neki, hogy gyorsan öltözzön fel, mert nagyon fontos ügyben akarjuk kikérdezni, de nem itt, hanem másutt! Látszott, hogy rettenetesen ideges, mert minden áron felemáson akarta a bakancsát felvenni.

Én és KEMÉNY főtörm. visszamaradtunk és a "Jegyes" leányzót vettük kérdések közé. Így előkerült 2 drb. százás és 3 drb. húszas pengő papírban, amit Novák adott neki eljegyzési előlegbe. Tőle aztán megtudtuk azt is, hogy neki elbeszélte azt, hogy Miskolcon az Egyetem Bonctani Intézeténél olyan felcser és elég szépen keres. A múltkoriban odahaza járt és egy nagynénjüket temették el. Hogy ő nőtlen, így az örökösödési részt, 860 pengőt elhozta magával. Azért csinált ilyen szép és bőséges eljegyzést, mert soha nem tudja az ember, hogy mit hozhat a végzet, ha éppen frontra kell mennie?! Megvigasztaltuk a leányzót, hogy ne féljen, mert majd mi segítünk azon, hogy Novák ne menjen ki a frontra és akkor nem lesz semmi baja. Sőt, rövidesen megtarthatják az esküvőt.

Mi is az őrsre siettünk a már említett kisvonattal s ott aztán a jó

CSIBA PISTA erőst kérdezgette Novákot, aki az örökösödésére hivatkozott. Leellenőriztük, de csak kifogás és időhalasztás volt részéről. Közben megérkeztek a róla, a pohárról, kisbaltáról, sőt a tanyai szobában a szekrényeken is talált ujjnyomoknak az összehasonlítása, s ezek hajszálpontosan egyeztek az övéivel. Egy kicsit próbálkozott hitegetni bennünket, de a végén látta azt, hogy csak a teljes beismerés segít.

Elmondotta, hogy amikor a szakaszával Gutyanékhoz érkeztek, a gazda közölte a parancsnokukkal, hogy a tanya körüli földjének nagyobb részét egyelőre bérbe adta a rep.tér másik oldalán lévő Állami Gazdasági Kiserleti Intézetnek és csak épp annyit tart, amelyen megterem kettőjüknek a szükséges élelem. Megkínálta őket étellel, itallal. Közben eldicsekedett az öreg Gutyán, hogy nekik milyen jól jött ki a bérbeadás. Ő aztán gyanította, hogy az öregeknek minden bizonnyal van sok félretett pénzük ott a tanyában... Húsvét szombatján délután elindultak szabadságra az állomásra. Ő is felült a vonatra, hogy ezzel is megtéve a katonatársait, de már a legközelebbi megállónál leosont a vonatról. Egy másikkal vissza Nyíregyházára, azután a tanyára. Este lett. Ott adtak neki enni s inni. De amikor feltette nekik a kérdést, hogy hol tartják a pénzüket?, azok ezt nem ismerték el. Erre ő felkapta a tűzhely melletti kisbaltát, megfenyegette őket, de egyikük sem állt kötélnek. Így egyszerűen agyonverte őket. Átkutatta a lakást és talált három helyen összesen 890 pengőt. Azután még ivott az asztalon maradt borból és lefeküdt a nagyszobában az ágyba. Korán reggel besietett Nyíregyházára s a többit már ismerjük.

Végezetül még megemlítem, hogy Gutyánnak a bátyja, András bácsi Nádassybokorban lakott. Ahányszor arra jártunk szolgálatba, megkérdeztük: "Hogy van Gutyán bácsi?" Erre ő: " Szegínen, szegínen, mint egír!

+

MOLNÁR BÁLINT: 45 év után Magyarországi körúton c. beszámolójának II. részét a legközelebbi számunkban közöljük. Elnézést a késedelemért.

+

KISS GÁBOR

ISTEN MALMAI...

Gondolom nem nehéz visszaemlékezni civilizációnk fejlődésének ama korszakára, amikor eljött az ideje meghozni a törvényt, hogy " A boszorkányokról, amik nincsenek, nem lehet disputálni." ... Ez jó törvény volt, mert eltörölt valami nem létezőt.

1945-ben hoztak egy rendeletet, amelyben szintén eltöröltek valamit, csak az a baj, hogy ez a valami létezett és létezik! A neve: M.Kir. Csendőrség!

A boszorkánytörvény jó törvény volt, hatálya nem volt káros se a törvény hozóira, sem alanyaira, mert nem létező elleni szankció nem fáj senkinek.

A Csendőrséget eltörlő rendelet rossz és káros volt, kihatásai és következményei könnyekszülte csermelyekből patakokká lettek és elindították Isten las-

san őrlő malmát...

A summás, (collectiv) ítéleteket eredményező törvények, ma már az "emberiség ellenes" Káin bélyegző jelét viselik és megakadályozzák Ha-

zánk felvételét az Európai Közösségbe. Nézzük csak, mit ír az 1991 júniusi FIGYELŐ hazai lapszemléjében:

" A kormány felül kívánja vizsgálni bizonyos vezetői körök múltbeli tevékenységét. Azt kívánják kideríteni, hogy a vizsgálandó személyek tagjai voltak-e a III/III-as ügyosztálynak, 1956-57-ben karhatalmi alakulatnak, illetve az ÁVH-nak. PUSZTÁN A TAGSÁG NEM LEHET KOMPROMITTÁLÓ TÉNYEZŐ. AZ ILLETŐ CSELEKMÉNYEIT TESZIK MÉRLEGRE. "

Hogy is volt csak ez az eljárás 1945-ben? Kicsit másképp: " A demokratikus pártok kiküldöttjei úgy döntöttek, hogy a csendőrséget, mint testületet, kollektíven teszik felelőssé az elkövetett háborús bűnökért és a csendőrség tagjait nem fogják igazolni. " (1690/1945 M.E. rendelet.)

Boszorkányokat nem volt nehéz eltüntetni, mert nem léteztek. A csendőrséget megszüntethették, de a csendőröket nem tudták eltüntetni.

Tudom, hogy a Csendőr Testület teljes rehabilitációja ma még kemény diónak tűnik!

Sebaj! Isten malmai diót is tudnak őrölni!!!

Apopka, (Fl., USA.), 1991.VI.14.-

+

PAÁL ISTVÁN

csapat pk.

A " MAGYAR CSERKÉSZ " (Magyarország, Budapest, a Magyar Cserkészszövetség lapja.) XXX.évf. 1991.júniusi számában hozza az alábbi cikket:

MAGYAR CSERKÉSZEK BERECSZÁSZON!

Mint futótűz terjedt el a hír: magyar cserkészeket is várnak március 15-re *Beregszászra*. A Kárpátaljai Magyarok Kulturális Szervezete és a Bereg Baráti Köre szervezésében Petőfi-szobor avatás lesz a tetszhalálából ébredő városban. Büszke lehet e kis város, Kelet-Európában példát mutatóan, népszavazással döntötte el, hogy visszaveszi ősi nevét. Így viseli 1990 novembere óta az idegenül hangzó Beregovo helyett a régi nevet: Beregszász.

Március 15-én délelőtt tíz órakor indult el két autóbusz *Nyíregyházáról*. Bennük a város fúvószenekara, a majorett csoport és tíz izgatott egyenruhás cserkész. Még egy utolsó ellenőrzés: útlevelek, kiküldetési papírok

rendben, és máris indulás. Nyíregyháza-Beregszász kb. hatvan kilométer, de a kishatár ma lezárva, ezért az átkelés Záhonynál mintegy 60-70 km kerülővel. A határon a várakozás feszültségét enyhíti a barátságos orosz tiszt. Nemcsak kokárdát kér mosolyogva, de a cserkészkalapot is felpróbálja.

Beregszász ünneplő népe megbolydul, amikor a tíz cserkész — a 285.sz. Szent László és 1929.sz. Szent Ferenc csapat tagjai — vidám nótaszóval vonul az ünnepség színhelyére. Van, aki könnyezik, van, aki megsimogatja az egyenruhás kiscserkészt. Olyan is van, aki velünk dúdolja a cserkészindulót. Az ünnepség kezdetére a tíz cserkész felsorakozik a szobor két oldalán. Tisztelet a cserkészeinknek, akik a kilencven perces ünnepség alatt hűvösödő szélben is kitartanak mozdulatlanul. Mert a lelkes beszédek, szavalatok csak belülről melegítenek.

Kedves színfolt, amidőn egy nyolc év körüli beregszászi kislány odaszalad az elől álló kiscserkészhez és egy szem cukrot nyom a kezébe.

Az ünnepség alatt és után példamutató lelkesedéssel énekel az összegyűlt ünneplő sereg. Az erdélyi küldöttek tiszteletére ércesen, zengve száll az ég felé „maroknyi székely porlik, mint a szikla...”. Ünnepség után a fúvós zenekar vidám indulóinak pattogó ütemére vonul el a majorettek színpompás csapata és a kised cserkészcsoport.

Még egy kedves vacsora-meghívásnak teszünk eleget, majd este nyolc órakor indulás haza. Nem sejtjük még, mennyi megpróbáltatás vár ránk, amíg a Tisza hídján hazai földre érünk. Hajnali három óra, mire az utolsó

kiscserkészt is átadhatjuk az aggodó szülőknek.

A fárasztó út, a hosszas várakozások ellenére is feledhetetlen marad e szép március 15-e minden cserkész, de minden beregszászi lakos számára. Volt, aki szavakban is kifejezte: nem remélte, hogy megéri azt a napot, mikor magyar cserkészeket láthat Beregszász utcáin.

Megmozdultak a beregszászi fiatalok, cserkészéletet akarnak teremteni Beregszászon. 1990. márciusi első fogadalomtételünk alkalmával határoztuk meg feladatként: legyünk kovász a kenyérhez, legyünk a csipet só a levesben. E kovász immár Beregszászon is keleszti a kenyeret. És ez megérte a fáradságot.

+

VI.

A MUZEUM HÍREI

Dr. SZALONTAI SÁNDOR gondnok, kurátor jelentése:

Ez év augusztus havában volt hatodik esztendeje annak, hogy a torontói Magyar Házban elhelyezett MKCsBK Múzeum, mint M.Kir.Fegyveres Erők Múzeuma megnyitotta kapuit a magyar és más nemzetiségű érdeklődők előtt. A kiállítás anyagát képező emléktárgyak a hat év alatt lényegesen megszáporodtak. Azoknak a felhívásoknak, melyek a vezető emigráns újságokban megjelennek meg lett a látható eredmény.

Igaz, hogy a beküldött emléktárgyak jelentős része nincs kapcsolatban a fegyveres erővel, de a Múzeum minden olyan emléktárgyat örömmel és hálaosan fogad, mely alkalmas arra, hogy a történelmi magyar múltat megőrizze. (Oklevelek, országgyűlési jegyzőkönyvek, díszmagyar, stb.)

A múlt hónapban két olyan jelentős emléktárgyat kaptunk, melyeket a Hősöknap-i ünnepély alkalmával is bemutattunk és itt is szeretnénk ismertetni. Az egyik a volt m.kir.Testőrség díszruhája, a másik pedig a kolozsvári IX.hadtest zászlója. Az utóbbit a bemondás szerint a kolozsvári asszonyok, lányok hímezték a magyar csapatok bevonulása előtt.Mind-

két tárgy, - az adományozók elbeszélése szerint,- több,mint 40 éven át ládába, kofferbe volt csomagolva.

A közelmúltban ittjárt magyar miniszterek és képviselők szerint a magyar Hadimuzeum a két Világháború közötti időből nagyon kevés és hiányos anyaggal rendelkezik.

Az utóbbi időben többen felvetették a kérdést, hogy mikor akarjuk hazaszállítani az anyagot - az alapító végakarata szerint? A muzeum vezetősége, barátai, de még az ittjárt hivatalos személyek is azt mondták, hogy ennek még nincs itt az ideje. Ezzel tehát még várunk, amíg erre minden szempontból az alkalmas idő elérkezik.

Mindezek alapján ismételten kérjük Honfitársainkat, hogy történelmi multtal bíró emléktárgyainkat szíveskedjenek a Muzeumnak felajánlani, mert azokat itt megőrizzük és hazaszállításukról, ha az idő eljön, gondoskodunk.

A Muzeum levelezési címe: Hungarian House - Magyar Ház, c/o Muzeum,
840 St. Clair Avenue, West.
Toronto, Ont., M6C 1G1 Canada.

1991. III.21. Hazafias üdvözlettel: A Muzeum Vezetősége.

+

VII.

BEL- ÉS KÜLFÖLDI SAJTÓHÍREK

EURÓPA

A "SOMOGYORSZÁG" (Magyarország, Kaposvár) 1990.dec.6 -iki számában " A bűnözés csődje " c. eszmefuttatás a következő levelet váltotta ki "Szes" aláírással:

Somogyország Szerkesztőségének!

1990.december 6.-i számukban "A bűnüldözés csődje?" című eszmefuttatás következő mondata, mely szerint: " Ha nem megy másképp, állítsák vissza a csendőrséget"- mondják az emberek.- " S amit " az emberek ", mármint a nép mondanak, arra ajánlatos oda-figyelni!"

A megoldás kulcsa nem a kakastollas kalap és a tányérsapka közötti különbségben van, hanem azokban a fejekben, melyeken e szimbólumok díszellegnek. Azokban a fejekben, melyek a hatalom e két szimbólumát hivatottak viselni, attól függ a tartalom, hogy az uralkodó rend mivel tömte, s jövőnkben mivel tömi meg. A kakastollas kalapot viselők fejébe azt súlykolták bele, hogy mi a bűn és hogyan kell a bűnesetet felderíteni, hogyan kell a bűnelkövetőket felkutatni, elfogni és főleg: hogyan bánhatnak a bűnelkövetőkkel. Jogalkotók és BTK szerkesztők szíves figyelmét hívom fel arra, hogy nem csak az a bűn, amit az elkövető beismer, s a többi csak gyanú lehet, ilyen alapon sem az uralkodó rendnek, sem a bűnüldöző szervnek nincs tekintélye.

A tányérsapka divatba jöttkor az uralomra jutók legsürgősebb feladatuknak tekintették egy olyan fegyveres testület létre hozását, melynek tagjai számára az volt a legfőbb feladat, hogy a hatalmat szilárdítsák, s csak azt tekintsék bűnnek és bűnösnek, ami és aki az Ő rendjük ellen bármit szól, vagy cselekszik. Amikor és ahol a társadalmi rend egyszemélyes legfőbb ura az országnak nyilvánossága előtt kinyilatkoztatja, hogy: " nem baj, ha lopnak, csak az ország határán belül maradjon, amit elloptak ", akkor ez elsősorban is maradéktalan és fenntartás nélküli elfogadá-

sa ama Ehrenburgi balga teóriának, mely szerint " akkor van jól, ha senkinek sincs semmije, mert akkor minden mindenkié," a továbbiakban pedig akkor és ott melegágy készítés a bűnözésnek. Nem kakastollasokra, hanem azok jogaihoz hasonlóra van szükség a rendőrség számára. Tekintettel arra, hogy demokráciában a politikai hovatartozás nem lehet bűne senkinek, kizárólag a törvényben bűnnek definiált cselekmények elkövetői ellen kell erélyes, elriasztó, bűnelkövetéstől visszatartó törvényt alkotni, mely nem ad enyhítő körülményt bűrszín, vagy tagságikönyvek szerint. Nem lehet sem legfelsőbb bírósági, sem alkotmánybírósági álláspont, hogy a bűnösnek joga van az élethez, mert ezzel ignorálják a bűnös áldozatának élethez való jogát. A BŰNÖSNEK ELRETTENTŐ EREJŰ MEGTORLÁSSAL BŰNHÖDNIE KELL! Ha illetékeseink nem tudnák, a múlt szélsőségeinek hatalmuk visszaszerzéséhez jól jön az anarchia, a minél több bűnöző.

"Szes"

+

DÉLAMERIKA

MAGYAR HÍRLAP (Buenos Aires, Argentina, Igazgató: Czanyó Adrian) 1991 márciusi számában közöl "Magyar Hírek"-et, melyek között olvashatjuk: " A KERESZTÉNYDEMOKRATA NÉPPÁRT azzal számol, hogy a következő országgyűlési választásokon meghatározó politikai erőként szerepel. Az ország békére, nyugalomra vágyik, arra, amit a KDNP politikája mind markánsabban testesít meg,- hangzott el a párt nagyválasztmányának ülésén. A két-napos találkozón a párt immár 15,000 fős tagságának képviselői módosították az alapszabályt és megválasztották az új vezetőséget. A párt elnöke továbbra is Surján László, helyettese: Varga László, alelnökei: Pálos Miklós (államtitkár), Hasznos Miklós, Szilágyiné Császár Terézia és Farkas Géza, az elnökség tagja még a parlamenti frakció vezetője, Füzessy Tibor. "

+

ÉSZAKAMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAMOK

MAGYARSÁG - Hungarian in language - American in spirit.

Szerkesztő - Kiadó: Szebedinszky Jenő, South Bend, IN., USA.,

1991.V.3-án 8.számában hozza RÉVFFY LÁSZLÓ: ELÉGTETEL c.cikkét, melynek vonatkozó részét az alábbiakban eredetiben közöljük:

Az elmúlt 45 évben a kommunisták leggydlöttebb és legjobban támadott ellensége a megszüntetett magyar királyi csendőrség volt.

Még a mai sajtóban is feltűnnek írások és egyes régi rendszerből átmentett tollforgatók csak úgy említik 'Horthy-korszakot', mint a csendőrök rémuralmát, akik minden demokratikus megmozdulást elnyomtak.

Azt hiányolom, hogy nincs rögtön határozott válasz ezekre a vádakra a sajtóban. Úgy látszik, hogy ennek a bátorságnak az ideje egyelőre nem jött el...

Éppen ezért örömmel és meglepéssel olvastam kci bátor magyar ember kiállítását a Csendőrség védelmében. Örömmel frömlé a nevüket, mert nem rejtették el magukat a névtelenségbe, mint a kommunizmus alatt sokan tették, amikor elég volt egy névtelen feljelentés és már vitték is a bosszú áldozatát a börtönbe.

Az egyiket Molnár Lászlónak hívják és Székesfehérváron lakik. Szórol-szóra idézem véleményét a Csendőrségről, mert a leírt szavak megérdemlik a legteljesebb nyilvánosságot:

- Annak az első hallásán talán meghökkentő véleményemnek adok kifejezést, hogy Hazánkban a közbiztonság a Csendőrség fennállása alatt volt a legszilárdabb. E testület megszüntetését szubjektív vélemény alapján határozta el a pártállam főkolompasai. A rendfenntartó egyesületek, testületek a mindenkori kormány végrehajtó szervezetei voltak. Pl. a zsidó származású lakosság deportálása nem az ő 'passziójukra' történt, - csupán az akkori törvény végrehajtói voltak. Aki nem

mutatott extra 'ügybuzgalmat' a feladat végrehajtásánál, nem volt felelős. Akárcsak a jelen rendőrség a 'kulákok' és osztály-idegenek' deportálásáért.

- A szovjet megszállás után, 1945-ben, közakarattól egyes vidékeken újra szervezték a volt csendőrséget.

Tevékenységük eredményes volt. Azonban 2-3 hónap múlva a kommunista szervek működésüket megszüntették.

- Minden becsületes kortársam bizonyíthatja, hogy a csendőrség 60 éves fennállása alatt nem volt bűnösökkel egygyékényen áruoló csendőr! Miért? Mert becsülettel megfizették, munkáját rendszeresen ellenőrizték, a felvételnél pedig alaposan megvizsgálták feddhetetlenségét, de még a leendő feleségét is.

- Ha tanulnának tőlük, csak nyerne a társadalom! Az nem igaz, hogy az emberek többsége gyűlölte őket, - csak az, aki tilosban járt...

Köszönet ezekért a szavakért, Molnár Lászlónak!

A másik, aki a csendőrség védelmére kel, egy újságíró: Takács Anna.

"Ember maradt az embertelenségben" című cikkében írja meg röviden, a Celldömölkön lakó, ma 78 éves Dezső Lajos csendőr tiszt életének néhány mozzanatát. - Pápán járt gimnáziumba, érettségi után banktisztviselő lett, majd a pécsi egyetem jogi karának lett a hallgatója. Szigorlatra készült, amikor megkapta a behívóját és tűzér hadnagyként került ki a frontra. Onnan visszatérve ment el a csendőrséghez felvételre és mivel már jogvégzett ember lett, felvették.

Budapesten egyéves tanfolyam sikeres elvégzése után elléptették századossá. - A mai szálfatermetű Dezső Lajos soha nem tagadta meg multját és büszke arra, hogy a magyar csendőrséget szolgálta. Az újságíró kérdésre, hogy állítólag egy csendőr mindig nagyobb rendet tudott tartani, mint 20 rendőr, mosolyogva válaszolt: - Ha ők mondják, biztosan igaz!...

Szombathelyen szolgált, amikor a németek nyomására meggyorsították a zsidók kiszállítását. - Sárvárra küldték, ahol a Selyemgyár területén gyűjtötték össze az embereket. - Itt a csendőrök emberségének tudható be, hogy gyógyszereket, élelmiszer csomagokat juttattak el a számukra és a tilalom ellenére látogatókat engedtek be hozzájuk. Az egyik csendőr tiszt fegyvert fogott a német tisztre, amikor az az élelmiszer-csomagot elakarta venni valakitől... A tiszt ellen vizsgálat indult, de azt áthelyezéssel megúsza. Így került Dezső Lajos Páparra, ahol a szállások ellenőrzésével volt megbízva. - Egyszer egy zokogó asszony elpanaszolta neki, hogy három fia van a 'transzportban', mert az apjuk zsidó... Dezső Lajos elment a rendőrségre, ahol a listát megtalálta és egyik ismerőse révén a három fiú nevét törölte, - így aztán az anya a fiait hazavihette magával. - Mégis, a kommunisták 1949-ben bíróság elé állították, hamis vádakkal és csak az Édesanya eskü alatti vallomása mentette meg őt a börtöntől.

Amikor Takács Anna megkérdezte tőle, miért tette, Dezső Lajos egyszerűen és őszintén felelt:

- *Nindfg azt mondtam magamnak, hogy ha könnyet tudsz letörölni, hát töröld le. - Egész életemben úgy éltem, hogy Isten és emberek előtt nem kell sem védekezni, sem szégyenkezni! (Idáig a volt csendőr százados kis története.)*

Tudom, lesznek olyanok, akik azonnal rémlörténeteket tudnak mondani a csendőrökről, hogy mit műveltek a zsidók kitelepítésénél és amikor elszállították őket. Ezeknek nagyrésze hazugság és bosszúból kitalált mese. Minden rendszerben található valami rossz, még a demokráciában 'is'! Azonban nagy átlagban a magyar csendőr nem volt kegyetlen, - ahogy azt a kommunisták híresztelték és terjesztették.

Jómagam ott voltam Ferenczy László csendőr alezredez 'népbírósi' tárgyalásán 1946-ban, mint a Független Kisgazdapárt kiküldött megfigyelője. - A tárgyalás folyamán egyetlen egy kegyetlenséget, törvényteleniséget sem tudtak Ferenczyre rábizonyítani. Csupán 'hallomások' alapján állt össze a vádirat. - Amikor az ügyész a jólismert közhelyeket ismételtette, de bizonyítás nélkül, - többen elhagyták a tárgyalótermet, majd pár perc múlva mint "tanúk" visszatértek... És ezek a 'tanúk' eskü alatt vallották, hogy Ferenczy adott utasítást verésre és kegyetlenkedésre, valamint: berugdosták az embereket a vasúti kocsiába és puskával verték a szerencsétleneket.

a csendőrök. - Ezek a 'tanúk' ismerték a tárgyalás menetét, a színhelyet, mert végig ott voltak a többi tárgyalásokon is és mintegy jelszóra mentek ki és jöttek vissza esküdve bizonyítani...

Ferenczy Lászlót halálra ítélték. Kegyelmi kérvényét elutasították. Kivégezték.

Amikor az ítélet kihirdetése után a tanácselnöknek megemléstettem, hogy én rendelkezésemre állt és észletem és

ezt jelenteni fogom, - így válaszolt:

- Jobban tenné, ha nem szólna róla egy szót sem, én már szoltam róla, de a belügyminiszter kommunista volt és minden törvénytelen-séget 'elkentek' sőt, megerősítettek...

Nos, ilyen hamis vádak alapján került sok-sok ártatlan magyar katonatiszt bitófára, vagy börtönbe, ahol elpusztult...

Nagyon igaz volt, amit 1946-ban egy nagybajuszú öregmondotta Dunántúlon:

—Akkor aludt nyugodtan a falu, amikor a csendőrvigyázott rá!!

+ + + + +

KANADA

" HADAK ÚTJÁN " - Bajtársi Híradó, a Magyar Harcosok Bajtársi Szövetségének tájékoztatója. Toronto, Ont., Kanada. A XLIII.évf.1991.julius-augusztusi szám hozta az alábbi cikket:

" A Központi vezető jelenti: AzMHBK egyik legfontosabb feladatának tartja a legszorosabb kapcsolat kiépítését és fenntartását Magyarországgal és annak politikai és kormány vezetőivel. Így reméljük, hogy a legtöbbet tudjuk tenni és a legjobban tudunk segíteni hazánk újra építésében. A kapcsolat fenntartásának és bővítésének egyik legjobb módja a magyar konzulátusokkal és követségekkel a kapcsolat fellelvése, fenntartása és bővítése.

Eddig már sok sikerrel vettük fel a kapcsolatot Ausztráliában, Argentínában, Franciaországban, az Egyesült Államokban és Kanadában. Ezt a barátságos kapcsolatot bővítenünk kell, ápolnunk kell, hogy ez lehessen az emigráció igazi kapcsolata az otthonnal.

Ezt a kapcsolatot, még annak árán is fenn kell tartanunk, hogy esetleg olyan emberekkel is kapcsolatban kell lennünk, akik talán nem mentesek a kommunista rendszer terhétől. A változás gyorsan jött és még csak rövid létű a szabadság. Nem volt a kormánynak még módja, hogy mindenhová új embereket hozhasson, olyanokat, akik nem szolgálták ki a régi rendszert. Nekünk az a kötelességünk, hogy ahol a leváltás még nem történt volna meg, kérjük a kormányt, hogy ilyen embereknek a kivizsgálására és, ha szükséges, elbocsátására intézkedjenek.

Kérem a főcsoport vezetőket, ha ilyen esetről értesülnek, hogy értesítsék a Központot, csatolva a kellő dokumentációt. Mi meg fogjuk a szükséges lépéseket tenni, de úgy, hogy a kapcsolattartás hazánkkal ne szenvedjen. "

+

Washingtoni tudósítónk jelenti:

A balkáni vérontásnak, sok halottja mellett két elképzelés is áldozattá vált: az egyik, hogy Jugoszlávia ismét összeragasztható régi formájában.

És a másik: „az új Európában” a józanész és a közös érdek együttesen elképzelhetetlenné teszik a háborút. A horvátok, és különösen a szerbek ésszerűtlen magatartása igenis kirobbanthat egy háborút és a kívülről keveset tehetnek leálltására, legjobb esetben a károk korlátozására szorítkozhatnak.

A károk mérve a Balkánon hatalmas lehet. A szer-

bek, megittasulva könnyű győzelmeiktől esetleg még többet szeretnének lenyelni Jugoszlávia gazdag területeiből. Szomszédok, mint Magyarország, Bulgária és Albánia esetleg beléphetnének elvesztett területeik jogcímén vagy elszakított kisebbségeik védelmében. A gyógymód, amit Franciaország ajánl, a nyugati katonai beavatkozás, ami éles tiltakozást váltott ki Moszkvából, ez a helyi konfliktus európai méretűvé növelhetné.

A legsürgősebb feladat a kívülről számára a konfliktus elszigetelése és

Nyugat-Európa összefogása Amerikával, hogy rábeszéljék együttes erővel Jugoszlávia szomszédait, tartózkodjanak a konfliktus kiszélesítésétől.

A fentieket a bölcs brit hetilap, az Economist tanácsolja, a tanácstalan Európai Közösségnek. Jugoszlávia válsága (ezzel foglalkozik e heti kommentárunk is a 3. oldalon) e pillanatban így fest:

A CSCE, vagyis a Helsinki-i Processushoz tartozó 35 nemzet utasította Jugoszlávia vezetőségét: egy hét alatt tartsanak konferenciát a belviszály megoldására. A határidő augusztus 16.

E sorok frásakor Milose-

vic tartott konferenciát kis szövetségesével Montenegróval és Bosznia & Hercegovina szerb vezetőjével. Tanácskozásiukból Milosevic terve: Mini-Jugoszlávia bontakozik ki, részesei az előbbiekké lennének, minusz Szlovénia, ennek távozásába belenyugodtak. Horvátországról nem esett szó, vele való konfliktusuk megoldatlan. Macedoniaról szintén nem esett szó, és pedig azért, mert ez Szlovénia (és esetleg Horvátország) kiválását követően szintén távozni óhajt. Szeptemberben tart efelett népszavazást, hogy a kiválást szavazzák meg, az kétségtelen!

Ilyen körülmények között Milosevic „konferenciájából” Mini-Jugoszlávián belül Nagy-Szerbia körvonalai bontakoznak ki. A kívánság, hogy a Vajdaságot, Kosovót, Bosznia & Hercegovina és Horvátország szerb-lakta területeit Milosevic megtartsa, illetve megszerezze, és felettük uralkodását folytassa.

A nagy kérdés az, hogy ezt lenyeli-e az Európai Közösség? Ha teszi, úgy háború tiporja az „önrendelkezés” elvét, és szentesíti az erőszak útján szerzett területek megtartását.

+

Szlovénia — Szlavónia

Az utóbbi időben sokat hallunk Szlovéniáról. A legtöbben közülünk azt hiszik, hogy ez azonos a magyar történelemből ismert Szlavóniával. Pedig a két név nem vonatkozik sem ugyanarra a területre, sem ugyanarra a népre.

Szlovénia Horvátország határától észak-nyugatra fekszik és Ausztriával, Olaszországgal és Magyarországgal határos. Eredetileg a Német-Római birodalomhoz tartozott, majd a Habsburg Monarchiához. Sohasem volt része a Magyar Királyságnak.

Szlovénia viszont Horvátországnak a Dráva, Duna és Száva közötti keleti része, amelyet Szent László

királyunk 1091-ben hódított meg Horvátországgal együtt. IV. Béla azután 1260-ban a Dráván túli területeket két részre osztotta: Szlavóniára és Horvátország-Dalmáciára. A török hódítások idején Szlavónia sokat szenvedett lakosságának egy része horvát területre menekült és beolvadt. Ennek ellenére az 1867-es kiegyezés szerint: „A Horvát-Szlovén és Dalmátországi Magyar Szentkorona tartományai miatt társországok.” Ez az utolsó nemzetközi okmány, amely külön említi Szlavóniát. A régi társország egybeolvadt Horvátországgal. Viszont semmi köze sincsen Szlovéniához.

Az Európai Közösség a dilemma felett töpreng! Szavakban, de tettekben még nem, elítélte Szerbiát horvátországi hódítása miatt. Jugoszlávia vezetőit pedig azzal fenyegeti, hogy amennyiben nem találnak belső megoldást, úgy az EK nemzetközi konferenciát hív egybe Jugoszlávia válságának megoldására és jövőjének rendezésére. A jugoszláv vezetők, különösen Milosevic válasza erre „nyet”. A kérdés, hogy az EK képes lesz-e fenyegetését beváltani és közös politikát kidolgozni Jugoszlávia — „a néhai Jugoszlávia” jövőjének rendezésére?

+

NEMZETI ÚJSÁG (Budapest, Magyarország) dr.vitéz ENDREY ANTAL lapjának
1991 szeptemberi számában hozza az alábbi cikket:

"

Dr.v.ENDREY ANTAL

KAKASTOLLASOK

Az Alkotmánybíróság rehabilitálta a csendőrséget.

Kevés magyar testületre szórtak annyi rosszindulatú rágalmat és részesítettek annyi üldöztetésben hazánk szovjet rabságba esése után, mint a csendőrség és annak volt tagjai. Az 1945-ben hazatért moszkovita vezetők és azok szolgálékú kiszolgálói a csebdőrséget egyszerűen kollektíve bűnösnek mondták ki a zsidók deportálásában, és más atrocitásokkal is vádolták a testületet, többnyire teljesen alaptalanul. Ezen az alapon azután internálták, vagy börtönbe vették a volt csendőröket, egyéni magatartásukra való tekintet nélkül, sokat halálra kínoztak, a szerencsésebbek közül a legtöbb a hazátlanságot volt kénytelen választani, hogy pusztá életét megmentse.

A csendőrelles kampány "jogalapját" a Miklós Béla-féle ideiglenes és valójában semmi legitimitással nem rendelkező kormány 1960/1945 M.E. sz. rendelete vette meg azzal, hogy megállapította " a csendőrségnek, mint testületnek a felelősséget " és ezen az alapon kimondta, hogy " a volt csendőrségi személyeknek és hozzátartozóiknak illetmény-, nyug- és kegydíj igénye megszllnik." Ez a példátlan kollektív jogfosztás évtizedekig érvényben maradt és azt még az ún. "szabad, független és demokratikus jogállam" Magyar Köztársaság minisztertanácsának 89/1990. (V.i.) sz. rendelete is megerősítette.

A jogfosztott volt csendőrök a közelmúltban az Alkotmánybírósághoz fordultak nyugdíjjogosultságukat illetően és az Alkotmánybíróság becsületére legyen mondva - és ezt őszinte örömmel és nagybecsüléssel jelentjük ki, különösen, mert a múltban ismételten volt alkalmunk az Alkotmány-bíróság döntéseit élesen bírálni -, hogy a Magyar Közlöny ez évi aug.28.-i számában közzétett 44/1991.(VIII.28.) AB határozatával a sérelmezett 89/1990.(V.1.) MT rendelet idevágó szakaszát alkotmányellenesnek nyilvánította és azt visszamenő hatállyal megsemmisítette. (A korábbi 1690/1945.M.E.sz. rendelet ugyanis időközben hatályát vesz-tette.)

Dr.Zlinszky János alkotmánybíró véleménye tömören fogalmazza meg az igazságot a csendőrség történelmi szerepét és a kollektív felelősségre vonatkozó vádakat illetően:

" Minden modern jogrendben és Magyarországon is általános jogelvként érvényesül, hogy a szankcióval sújtani rendelt cselekményt, vagy mulasztást az elkövetéskor hatályos jogszabályok szerint kell elbírálni. Ugyancsak általános jogelv a kollektív szankció alkalmazásának tilalma. E jogelvet csak kevés indokolt kivétel törli át.

Az 1690/1945. M.E. rendelet nem cselekményt vagy mulasztást rendelt szankcionálni, hanem pusztán azt a tényt, hogy valaki csendőr volt. A szankciók, az illetmény, nyug- és kegydíj igény megszllnése minden volt csendőrségi személyt és hozátartozóit érintették egyéni vizsgálat és elbírálás nélkül. A rendelet 1.szakasz (1) bekezdése a csendőrségnek mint testületnek a felelősségét állapította meg. Vizsgálendő tehát, hogy indokolt volt-e a fenti két jogelv áttörése, megalapozott volt-e a kivételes szabályozási mód.

A csendőrséget a közbiztonsági szolgálat szervezéséről szóló 1881:III.törvénycikk hozta létre közbiztonsági szolgálat ellátására a városi rendőrségtől eltérő, vidéki illetékességgel. A csendőrség testületét az 1921. VII. törvénycikk a belügyminiszter kizárólagos alárendeltségébe utalta. A csendőrségen belül, illetve annak testületén

kívül az általános feladatoktól eltérő csendőri kötelek felállítására is sor került, például a hadseregen belüli rendészeti szolgálat ellátása a tábori csendőrség feladata volt.

A csendőrség tagjai sorába lépő személyek a testület törvényben lefektetett célkitűzéseiből nem következethettek arra, hogy ott bűncselekményeket kell majd elkövetniük feladatuk teljesítése során.

A testület soraiban elkövetett cselekmények miatt felelősség nem terheli azokat, akiknek nem volt tudomásuk a szervezet cselekményeiről, valamint akiket állami kényszerrel soroztak be, hacsak nem vettek részt személyesen a szervezet szankcionálandó cselekmények elkövetésében... Nem állapítható meg, hogy a csendőrség minden tagja tudott, vagy teljes bizonyossággal tudhatott olyan, a szervezet egyes alakulatai, vagy más csendőri testületek által elkövetett cselekményekről, amelyekre tekintettel a rendelet a szankciót elrendelte...

A fentiek alapján megállapítható, hogy az 1690/1945. M.E. rendeletnek az illetmény, nyug- és kegydíj igény megszűnésére és a mentesítésre vonatkozó rendelkezései a jogszabály megalkotásakor is a magyar jogrend alapvető elveibe ütköztek. "

A fentiekhez még azt szeretnénk hozzáfűzni, hogy mi azt sem fogadjuk el, hogy a csendőrségnek azok a tagjai, akik a zsidók deportálásában tevékenyen részt vettek, "bűncselekménynek minősülő cselekményeket" követtek el. Háború volt, a Vörös Hadsereg már megközelítette országunk határait. Az ország német katonai megszállás alatt állt, voltaképpen a Gestapo rendelkezett a magyar közbiztonsági szervekkel. Ha valamelyik csendőr megtagadta volna a parancsot, főbelőtték volna, vagy a legjobb esetben őt is bevágták volna a deportáltak közé. A deportálások azonban mindenképpen folytak volna tovább, hiszen éppen elég német megszálló erő volt ehhez jelen hazánkban. Azonkívül senkisé tudta, milyen sors vár a deportáltakra, sokat közülök csak munkára vittek és ezek haza is tértek.

+ + + + +

melomel

An all natural wine made from honey, grapes, apples and pears
750 ml Alcohol 12-14% by volume

Produced and bottled by:

FERENC (Frank) ANDRÓCZI, Rt. 6, Box 323.

Buckhannon, West Virginia 26201

telefon: (304) 472-6634

Ha rokonait és barátait meg akarja lepni eddig soha nem izlelt finom borral, rendeljen a fönti magyar címtől. Ára: üvegenként 5 dollár, egy tucat 55 dollár. U.S.

VIII.

A VEZETŐSÉG LEVELESLÁDÁJÁBÓL

Az 1990-es Segélyakciónkra érkezett levelekből:

vitéz SZENDY JÓZSEF jelentése

1990.XII.17- ... "Hálás köszönetemet fejezem ki az évek óta kapott összegért, ami nekem ezen az ünnepen segítség. Segítőimnek hálás köszönet! Nagyon boldog Karácsonyt és Újévet kívánok! ..."

1990.XII.13.-... "A szíves karácsonyi segílyt megkaptuk, melyet hálással köszönünk. Nagyon jól jött a segítség, mert betegek vagyunk, na meg a nagy drágaság! A jó Isten fizesse meg a jóságukat..."

1991. I.15-... "Elnézést kérek, hogy nem sajátkezűleg írok, de súlyos gerincbetegségem miatt már a kezem se biztos az íráshoz. A pénzküldeményt megkaptam, amit nagyon szépen köszönök, nagyon jól esik a segítségük, mert bizony legalább a gyógyszerellátásomat megkönnyíti..."

1990.XII.20- ... " A küldött pénzt megkaptam, melyet hálással köszönök. Minket, csendőr-hozzátartozókat figyelemmel kísért a volt rendszer. Olyan súlyos csapás volt az én kedves férjem elvesztése, azt rendesen soha kiheverni nem tudjuk. Egyedüli lányommal lakom, kétszer voltam műtve, az ideg okozta minden betegségem. Semmi támogatás sehonnan, az ön jóakarátán kívül... "

1990.XII.17- ... "Hálás köszönetemet fejezem ki Isten nevében, hogy gondoltatok rám, kedves bajtársam. A hozzám küldött segílyt is egyben mégegyszer köszönöm. Igen nagy segítség ez az összeg számomra, hiszen oly kicsi a nyugdíjam, hogy csak lézengek belőle. Sajnos az a sok-sok szolgálati idő, amit eltöltöttem veletek: elveszett. Nem számítják bele a nyugdíjévekbe, hiába kereskedtem már a fenti szerveknél, minden hiába... "

..... Kellemes Karácsonyi ünnepeket és egészségben eltöltött, békességes Újesztendőt kívánok az egész Családnak. A küldeményt megkaptam, hálással megköszönöm. Tisztelettel:....."

1990.XII.17- ... "A küldeményt megkaptam, amit hálással köszönök. A küldemény, szinte születésnap ajándékként érkezett: e hó 10-én voltam 77 éves. Elég sokat jártam az orvoshoz. Kaptam injekciókat és más gyógyszert és Hála Istennek egész jól rendbe jöttem, igaz, a templomba is bottal megyek. Szemem is eléggé megromlott, de nem zúgolódom. Arra kérem a jó Istent, hogy sokáig ágybanfekvő ne legyek. Mindenki munkába jár, nincs idő a betegápolásra... Én az egyik lányomnál vagyok, nagyon aranyosak. Van két fiú unokám itt, az egyik már vőlegény, de az esküvő még nincs kitűzve. Két fiam, két lányom van és nyolc unokám. Menyeim és vejeim is rendesek, tiszteletudók. Születésnapomon mind meglátogatott és virággal köszöntöttek..."

+

Bajtársainktól érkezett levelekből:

H.L. (Magyarország) 1990.XII.13- ... " Ma kaptam meg először életemben a "Bajtársi Levelet" ! Még hozzá két helyről, Kanadából és Ausztráliából! Az utóbbit barátom küldte, akivel Szekszárdon együtt szolgáltam. (Az előbit özv.H.J.-né kívánságára. KGY). Arról, hogy mit éreztem a Lap kézbevételekor és annak olvasásakor, pillanatnyilag, most képtelen vagyok leírni. Pont egy éve lesz 45 év, hogy harcoltunk Budapesten az oroszok ellen. Békebeli fegyverzettel kellett túlerőben, sokszor támadó harckocsik ellen

állni a sarat. A bajtársak, inkább meghaltak, de parancs nélkül nem vonultak vissza. Még mindig nagyon fájó szívvel gondolok azokra, akik mellett haltak hősi halált. Én magam, végezetül a Városligetben, egy ellentámadás során kaptam medencelövést és utána kerültem a segélyhelyre. A csendőrbajtársiasságra jellemző, hogy másnap hárman, akik mellett harcoltak, eljöttek a segélyhelyre. Életem legszebb ajándéka volt az a néhány cigaretta és 2 üveg bor, amit elhoztak nekem. Azóta sem tudok senkiről, akikkel együtt harcoltunk, mi, a közbiztonság katonái.

Nem is erről akartam írni most, csak megköszönni mindazt, amit támogatásként kaptam. Ilyenkor, minden alkalommal felszakad bennem egy jól-álczott seb ezért a Testületért, mellyel ilyen gyalázatosan elbántak mindörökre... "

v. Sz.J. (London, Anglia) 1991.VI.15- ... " Nagyon köszönöm ápr.16-án írt kedves levelét, benne a Mészáros Lázár üggyhez való gratulációját. Számomra a legfontosabb, hogy Baján, a temetés alkalmával beszélhettem a magyar néphez és megmondhattam azt, amire még sok százezer honfitársunk vár. Otthon még mindig nem lehet megírni az igazat. Ott még mindig nincsen igazi sajtószabadság. Nekem se közöltek le két cikkemet Mészáros Lázárral kapcsolatban... "

P. I. (Fredericksburg, VA., USA) ... " Két bajtársam leveléből szeretnék idézni: 1./ ... " a mai társadalomnak fogalma sincs rólunk, eltemettek bennünket, meggyűlöltek még az ivadékaikat is..."
2./ ... " 1945.V.8-án estem orosz fogságba Csehszlovákiában. 5 és 1/2 évet töltöttem Ufa közelében... mint csendőrt tartottak ilyen sokáig, a magyar hatóság kérésére. 1950.XII.1-én hoztak haza 4000 társammal. Az itthoni fogadtatás sokkal barátságosabb volt... A Mosonyi utcai toloncház, majd a kazincbarcikai internálótábor... 1953-ban szabadultam... Bírói tárgyalás: a nagyváradi gettózásban résztvett, 10 évi kényszermunka az oroszországi szénbányában. Innen a csőket bevitték 1956-ban a váci börtönbe, s innen okt.27-én szabadultak..." Szinte hihetetlen, amin keresztül ment.

v. D.J.J.E. (Wellington, N.Z.) 1991.VI.10... " Tegnap megkaptam Rektor Béla könyvét. Rengeteg, általam nem ismert adatot tár fel a könyv, amiért elsőrendű dicséret illeti Bélát. Dr. Szakály Sándor küldött megint három könyvet nekem. A könyvek olvasását ajánlatosnak találom mindenki számára. A csatolt újságcikkből láthatod, hogy mi se akarunk lemaradni Ausztrália mögött és a vita még nincs lezárva. Sajnos a volt rendszer közép-vezetői még mindig a legjobb állásokat töltik be odahaza. Ez magyarázza meg, hogy az 1945-47-ig tárgyalt és nyomozott ügyekben szereplő személyek sérelmeit, kínzásait nem akarják orvosolni. Elvesztenék zsíros állásukat és félnek az esetleges visszaütéstől (jogi értelemben véve). A Magyar Tábortól Csendőrség c. könyvben közölt névjegyzékben vannak, akik még talán mindig élnek. Ennek leközlése, bizony, nem a legbölcsebb dolog volt...

Dr.v. T.O. (Cleveland, Oh., USA.,) 1991.IV.7- ... " A Cső. jóvátételével kapcsolatban, az a véleményem, hogy amíg az erőviszonyok fennállanak, addig semmiféle beadványt nem érdemes elküldeni. Azt a rendeletet, vagy törvényeket, melyek kimondták a Csendőrség, Vitézi Rend, MOVE stb., megszüntetését, az Országgyűlésnek semmisnek kellene kinyilvánítania. Én a köztársaságot nem fogadom el. Én, csak az ezeréves magyar királyságot, alkotmányt és a Szent Korona tanát fogadom el. A köztársaságot alkotmányellenesen kiáltották ki. Ma is a kommunista alkotmány van érvényben! Sőt, 1989-ben alkotmánybíróvá is létesítettek, amit azonnal be kellett volna szüntetni... "

Dr. A.L. (Bulverde, TX., USA) 1991.VII.10- ... " Már több, mint 2 hete otthon vagyunk. Sajnos, útnak a vártnál rosszabbul sikerült. A négy hétnek a második felében beteg lettem, de már híztam és van megint étvágyam. Ügyünket korábban se lehetett volna a parlament elé terjeszteni, mert nekünk még mindig ellenszenvet és indulatot válthat ki a balszárny berkeiben. Úgy látom, a kormány meg van félemlítve... "

Dr. P.V. (Bécs, Ausztria) 1991.VI.23- ... "Jugoszláviát illetően jobban is állhatnánk. A múlt héten megegyezésre összeültek a horvátok, a bosnyákok, a szerbek egy konföderáció megalakítására. Az új államforma felépítése hasonlítana a volt Osztrák-Magyar Monarchia szervezetéhez, ami a közös dolgokat illeti. Ez lenne: a külpolitika, a hadsereg, (habár minden konföderált államnak a saját katonasága meglenne,) és a kereskedelem. A horvátok ebbe bele is egyeztek volna. A szlovének úgy ügködnek, mintha nem is tartoznának Jugoszláviához. A vezérkar szerb, a tiszték túlnyomó része szerb, az altisztikar gyengébb fele szerb, de a legénység túlnyomó része nem szerb. A "nem szerbek" pedig abban megegyeznek, hogy nem akarják a szerbeket!

Érthetetlen a USA és a nyugati államok beállítottsága. Ők egy egységes Jugoszláviát akarnak, mert csak az ilyen államnak adnak kreditet. Probléma lesz a magukat önállósító államok külföldi elismerése. Itt is nemzetközi határozatlanság uralkodik. Még Ausztria sem tud dönteni. Ahogyan értesültem, Magyarország Zágrábban most egy generál-konzulátust létesített..."

Dr. B.B. (Ringwood E., Vic., Ausztrália) 1991.VII.8- ... " A rehabilitációs törekvések ügyében egy egyéni álláspont: A rehabilitálási akció kétoldalú. Ami az otthoniakat illeti, úgy-ahogy elrendeződtek, de aggódnak az ügyet bolygatni, attól tartva, hogy a már kivívott előnyöket elveszthetnék. A kintlevőknek ezzel szemben nincs mit veszteni, de az otthoniakra való tekintettel, - hacsak nem függetlenül az otthoniaktól lenne kezdeményezve, - talán célszerű lenne a koalíciós partnerek egyetértését, támogatását megnyerni a siker érdekében. Feltéve persze, hogy a koalíciós partnerek hajlandók ilyen irányban lépéseket tenni, vagy inkább az idő múlásában reménykednek, mikor is az idő eljárva, nincs többé rehabilitásra szükség?! (Ez nem teljesen valószínűtlen cinikus álláspont!?) Összegezve az előbbi gondolatokat, nem tűnik egyszerűnek egy mindent összefoglaló, mindent kielégítő álláspontot ebben a komplikált ügyben megfogalmazni..."

N. N. (Európa) 1991.V.30- ... " Az utóbbi B.L. cikkei kiváló támpontul szolgálnak mindenkori és minden irányban történő meginduláshoz. Ma még a felderítés állapotában kell mozogni, vagy ahogy többen mondják, az idő még nincs itt. Ki kell puhatolni a segítő erőket odahaza. Az európai sajtó gyakran foglalkozik Magyarországgal, s hozzá szimpatikus hangnemben. Állandóan utalnak a rendkívüli, nehéz gazdasági helyzetre. Ez egyébként azonos az egész keleti blokkban. A külföldiek lényegesen derülátóbban ítélik meg a helyzetet, mint a hazaiak, akik a választások után azonnali mennyei életet vártak. (De szavazni azért nem mentek el. Szerk.) Minthogy a nyugati jólét nem következett be, elégedetlenek lettek. Új fogalmakkal találták magukat szemben: becsületesen dolgozni kell, adófizetés, betegségbiztosítás, az önkényes elsajátítás tilalma, stb.,... Politika, közügyek nem érdeklik őket, csak az, mi van a tányérban. Azután itt van a 22 dollár-milliárdos adósság: ki csinálta, személy szerint, kikre-mikre költötték és hol van a látszata? "

Sz.B. (Mt.Waverley, Vic., Ausztrália) 1991.VII.8- ... " Tudomásul veszem, hogy a memorandum beadásával várni akartok és a kérelmet volt Testületünk rehabilitásáért a magyar kormányhoz és a különböző politikai pár-

tok vezetőségéhez nem akarjátok elküldeni. Sajnos, ezzel az elhatározással nem tudok egyet érteni. Múltunk mindig hosszabb lesz és jövőnk,-sajnos,- mindig rövidebb. Szerintem egy "generációt" fog tartani,amíg az otthoni vezetés lehámozza magáról mindazt, amit a 45 éves propaganda beléjük nevelt, vagy vert. Mitől félünk? Mit veszthetünk? A legrosszabb esetben visszaútasítják; nem hinném, hogy ez, az otthon élő bajtársaknak árthatna. Nem kell őket említeni a memorandumban. Add be a memorandumot.

Néhány évvel ezelőtt nagyon sürgősen kérted véleményünket, a határidő elmúlt. Beadtad volna, ha postafordultával válaszolunk? Otthoni látogatásom alatt magam is éreztem, hogy az otthoniak nagyon óvatosak, sok nehézségen mentek keresztül és még ma sem élnek biztonságban, nem tudják, hogy egyik napról a másikra nem változik-e meg a helyzet... "

V. I. (Magyarország) 1991.VI.15-én... " Az utolsó orosz katona június 30-án hagyja el Magyarország területét és megkezdődhet a kommunizmus utolsó makacs maradványainak felszámolása.Eddig ugyanis nem volt igazi rendszerváltozás.Zsarolták az Antall kormányt, hol a gázvezeték kikapcsolásával, hol egyéb, még kezükben lévő lehetőségekkel.

A gazdasági csőd nagyobb, mint gondoltuk és,természetesen, az átmenet a szabad-piaci gazdálkodásra nem megy zökkenő nélkül. Sok kommunista átmentette magát a demokratikus pártokba és most ott szítják az elégedetlenséget a nép között,meglovagolva a magyar nép érthető csalódottságát. De ennél még súlyosabbak azok a jelenségek és károk,amiket a magyar jellem elszenvedett.Materialista nép lettünk,morál és etika nélkül,nem is szólva a nemzet-tudat íjesztő elsovadásáról. (Tisztelet a kivételnek! KGY.)

A jelenlegi politikai képlet provizorikus jellegű.A földtörvény és a kártérítési törvény mindenkiben csalódást okozott.Visszaadnak ugyan mindent,de olyan feltételeket akarnak szabni,ami kétségessé teszi a jogi és főleg a praktikus tulajdon-birtoklást. Érzem az öregség terhét,de ma,74 éves fővel soha életemben nem dolgoztam annyit,mint mostanában.Cikkeket írok a magyar lapoknak: "Új Magyarország", "Pesti Hírlap", "Új Ember", azonkívül előadásokat tartok a keresztény párt szervezetében. Részt vettem Esztergomban a bíboros-érsek hercegprímás,Mindszenty temetésén.Utána indultam előadó körútamra: Pécs,Kaposvár,Veszprém, stb. Budapest,ahol a keresztény demokrácia nagy előfutárjáról: Prohászkaról és másokról tartottam előadásokat. Kaposvárott visszaadták a volt apáca zárda-iskolát. Most,szept.1-én indul ott egy humanista jellegű katolikus gimnázium. Óriási a jelentkezők száma. Szívügyem a Svájcban tanuló ösztöndíjasok ügyei. Itt most hosszú távon kell tervezni, mert ezzel a sérült magyar nemzedékkel (nemzedékekkel) nem megyünk semmire. Talán 10-20 év múlva lehet a kommunista országlás rettenetes pusztításait kiheverni... "

B. J. (Ligit, Ausztria) 1991.VI.17- ... " Junius 2-án ünnepeltem bölcsőm 77. jubileumát. Hála a Mindenhatónak a kegyelemteljes évekért.Aki a 77.születésnapját ünnepli,az tudja,hogy megöregedett,még akkor is,ha kíváncsiságból még megcsodálja a szép szoknyákat. Az öregségnek vannak előnyei is: nekem már nem fájnak a fogaim, mert már nincsenek. Már nem hallok a buta beszédeket, mert nagyothalló lettem. De hűséges reumám az kitart velem. (Szívből gratulálunk: Csak így tovább! Szerk.)

+

IX.

KÖNYVISMERTETÉS

" A MAGYAR TÁBORI CSENDŐRSÉG ", írta: SZAKÁLY SÁNDOR. Megjelent a szerző kiadásában a Zrinyi Kiadónál Budapesten, 1990-ben. A szerző könyvét Dr. REKTOR BÉLA emlékének ajánlotta. A nyomda a tanulmányt képekkel, puha kötésben 156 oldalon hozta ki.

A szerző a rendelkezésére álló forrásmunkákra támaszkodva ismerteti a tábori rendészeti szolgálat szabályozását, megszervezését már az Osztrák-Magyar Monarchia hadseregében. A hadrakelt sereg rendészeti feladatainak ellátása a Monarchia 4 csendőrségére hárult, melyek állományukból vezényelték a tiszteket és legénységet, amint hogy ez más különleges szolgálatra is történt. (Testőrség, Képviselőházi őrség stb.)

Az első I.Vh. után Pinczés Zoltán, akkor cső.szds. foglalkozott a tábori rendészet kérdésével, s tervezetét véleményezésre 12 első Vh.-ban tábori csendőri szolgálatot teljesítő cső.törzstisztnak adták ki. Pinczés 1941 januárjában terjesztette föl tervezetét a honvéd VKF-nek, melyet elfogadtak. A szabályzat kimondotta, hogy a tábori rendészeti szolgálat vezetésére tábori csendőrtisztek hívatottak. A mozgósítási Utasítás pedig előírta, hogy a tábori csendőrséget a m.kir.Csendőrség állományából kell felállítani, illetve vezényelni mozgósítás (M., vagy RM.) esetén.

A békében tábori csendőri szolgálatra kijelölt csendőrtisztek és leg., továbbra is békebeosztásaikban szolgálnak, amíg hadibeosztásukba vezénylik őket. A tábori cső.-ség a hadrakelt sereg pság-a alatt alakult meg a magasabb pság-okhoz vezényelt tábori cső.osztagokból hadtáp cső.alakulatokból (helyesen: hadtápalakulatokból, hadtápzászlóaljakkból). A hadtáplj-aknál a zlj.pk., a K.tiszt, a tábori cső. szakaszpk. és szakasza volt hívatásos csendőr... Az egyenkint 4 századnyi legénységet a területileg illetékes honvéd kieg.pság. vonultatta be tartalék állományából. A csapat-csendőröket a csapatpság-ok nevezték ki, akik saját körletben kiegészítő szolgálatot végeztek. Ezek együtt alkották a hadrakelt sereg tábori rendészeti szolgálatát.

A hadrakelt sereg tábori rendészeti szolgálatának vezetése a Tábori Rendészeti Szolgálat Főnökére hárult. A magyar megszálló csapatok kötelekébe tartozó tábori csendőrség feladata elsősorban az alakulatok belső rendjének, fegyelmének fenntartása volt, továbbá részt kellett venniük a közbiztonsági, útrendészeti és ellenőrző szolgálatban.

Harcoló alakulatként való felhasználását elsősorban a nehéz utánpótlási - képzett csendőrök hiánya - körülmények miatt tiltották. Több alkalommal ez betartható nem volt.

1943 jan.12-én nagyméretű szovjet-orosz támadás indult meg a keleti fronton, melyet a 2.hs.csapatai megállítani nem tudtak. Bár a hs., valamint a ht.könnyű ho. és más pk-ok is személyesen is megpróbálták a felbomlást megakadályozni, helytállásuk eredménytelen maradt.

A szerző eredetiben hozza TAVASSY LAJOS cső.alez.harctudósítójából, hogy: " ... a csapatok visszaözlése már jan.13-án megkezdődött. A VKF parancsára magam, 14-én DÁRDAY vk.örgy-gyal a legkiméletlenebb módon szedtük össze csendőrök segítségével a szomszédos Kachatowka községben a visszaözlőket, s azokat csoportokban tisztek pság-a alatt az elrendelt helyre irányítottuk..."; "... Hasonlóan jártak el: vitéz HERMÁNDY-BERENCZ GYÖRGY vk.szds., aki " ... "... az otllevő tábori cső.őrsből és honvédek-ből tábori cső.séget szervezett..." ... és lezárta a visszaözlők me-netvonalát..."

v.SZÜGYI ZOLTÁN alez., a 43.h.gy.e. pk-a így ír: " ASZTALOSSY vörgy. úrtól én kaptam pcs-ot. Rendelkezésemre bocsátotta a ho.összes épkézláb

tisztjeit és tábori csendőreit. Lezárták a Sossna hidat és záróvonalat létesítettünk..."

A VII. ht. pság dr. SZIGETHY JENŐ cső.fhdgy. pság-a alatt karhatalmi századot szervezett... a visszaözönlők felfogására,

v.OSZLÁNYI KORNÉL ezds. a 9.könnyű ho.pk.-a a "megimigott" 6.könnyű ho. területén 2 tiszttel és 6 tábori cső.-rel a 6.könnyű ho.pk.-ával a legnagyobb eréllyel sikert ért el a visszaözönlő részek megfordításában..."

v.BAJAY FERENC cső.alez., - a 106.hadtáp-cső.zlj-nak, (helyesen: hadtáp.zlj.-nak) volt a pk-a a keleti fronton jelentéséből: A hadtáp szolgálat ellátása szempontjából pedig a tábori cső.szakasz létszámának felemelését tartom szükségesnek. A htp.szolgálat, mint a legtöbb esetben szak-szolgálat megfelelően képzett szakközeget, csendőröket igényel, akik az erős szolgálat következtében a csekély létszámukra való tekintettel erősen igénybe vannak véve és már pár fős veszteség esetén a szolgálat ellátása terén hiányok állhatnak elő. A tábori cső. szakaszhoz, lehetőleg, fiatal, jól képzett csendőrök vezénylendők, mert az idősebb korosztályú cső.-ők a nehéz és erős szolgálatban idő előtt kidőlnek..."

Az összes menekülők megállítása végül is meghaladta a kislétszámú, szétszórtan tevékenykedő táb.cső.-ség erejét. Ezért sajnálattal ugyan, de nem tudjuk követni a szerzőt annak megállapításában, hogy: "... a támadás során első sorban a hadsereg felbomlását kellett volna a táb.csendőrségnek megakadályoznia..."

A hadsereg felbomlása okainak részletezése meghaladja ennek az ismertetésnek keretei. A harciesemények és más feljegyzések azonban tanúsítják a táb.csendőrség erőfeszítéseit, helytállását és kötelességüknek a válságos helyzetben is teljesítését a felbomlás megakadályozására.

A tábori rendészeti szolgálatot 1944-45-ben többször átszervezték.

Ez a tanulmány kiterjed a Nemzeti Számonkérés Szervezete (NSZK) rövid ismertetésére is, melyet 1944 nov.1-vel állítottak fel közvetlenül a B.M. alárendeltségében. Működése az ország egész területére kiterjedt. Sem a tábori rendészet főnökéhez, sem a tábori csendőrséghez nem tartozott, politikai pártot kiszolgáló szervezet volt.

Ugyancsak nem volt alárendeltségi kapcsolata a m.kir.Csendőrséggel, mint Testülettel sem. Ennek lefektetése a fejezet elején az esetleges, részünkre hátrányos félreértéseket könnyen megakadályozhatta volna.

" Az NSZK személyzete a m.kir.Csendőrség és a m.kir. Rendőrség tagjai közül szolgálattételre beosztott tisztekből, tisztviselőkből és legénységi állományú személyekből, továbbá a B.M. által kinevezett polgári tisztviselőkből állt/4 §/. "

A Szervezet nemcsak a kormány ellen szervezkedőket, ellenállókat, s kommunistákat tartóztatta le, hanem fellépett a nyilas hatalommal visszaélő, zsaroló, harácsoló helyi vezetők ellen is. (97.oldal)..."

A Tábori Csendőrség és a tábori rendészeti szolgálat tagjainak jelvényei, helyszíni felvételek, arcképek járulnak még hozzá a tábori csendőri szolgálat bemutatásához.

Eltérő megállapításaink nem vonnak le semmit Szakály Sándor pártpolitikai állásponttól mentes, egészében véve tárgyilagos munkájának értékéből. Minket, akik annak idején a tábori rendészet nehéz feladatával lettünk megbízva, a háború realitása megfosztott attól, hogy ezen feladatunkat az előírások szerint teljesíthessük. Ugyanakkor még a rossz felszerelés és a vezetés mostoha körülményei sem akadályozhattak meg abban, hogy Hazánk és nemzetünk védelmét ne teljesítsük úgy, ahogy azt az eskünk tőlünk megkívánta.

" A MAGYAR TÁBORI CSENDŐRSÉG " megrendelhető az alábbi címen:

A. John PETERDI, 4 Beau Str. NORWALK CT., 06850, USA. Ára: 5.00 US dollár
A postaköltség bennfoglaltatik.

MEGJEGYZÉS:

Köszönettel fogadjuk a szerző tudományos, tárgyilagos munkáját, nem különben bátor kezdeményezését, hogy tárgyát nyilvánosságra hozta. Kérjük, folytassa tovább kutatásait és terjessze ki adatgyűjtését a Magyar Kir. Csendőrség 1914 utáni működésére is. Ehhez készséggel felajánljuk a még hiányzó adatokat abból, ami még birtokunkban van.

Ez a következő szakkönyv olyan forrásmunka lehet, melynek ugyancsak tudományos és tárgyilagos megállapításából a nagyközönség fiatalabb generációi is megismerhetik a Csendőrséget és hű képet alkothatnak maguknak annak több évtizedes béke és háborús teljesítményéről.

Ezen munka révén a m.kir. Csendőrség elfoglalhatná az őt megillető helyet Magyar-ország közbiztonsága történetében. (KGY).

+

SZAKÁLY SÁNDOR: A MAGYAR TÁBORI CSENDŐRSÉG c. munkájáról hoz ismertetést a MAGYAR NEMZET (Budapest) egyik folyó évi számában JÓZSA GYÖRGY GÁBOR.

A vonatkozó részt eredetben, az alábbiakban hozzuk:

"

A MAGYAR TÁBORI CSENDŐRSÉG

Szakály Sándor legendaoszlató kötetéről

Nem mondható, hogy hálás témát választott Szakály Sándor kandidátus, a Hadtörténeti Intézet tudományos munkatársa, amikor fiatal kutatóként az I. Vh. utáni m.kir. honvédség történetének vizsgálatába fogott. Az elmúlt bő évtizedben közzétett tanulmányai és kötetei azonban ékesen bizonyítják, hogy szerencsés kézzel nyúlt a témához, jóllehet kutatásainak kezdetén még megannyi elfogultsággal kellett megküzdenie. S nem csupán a nyolcvanas évek elejének légköre jelentett akadályt - amely politikumnak tekintette ezt a tudományos területet is -, hanem az érintettek, a korszak élő tanúi, cselekvő részesei is eleinte némi bizalmatlansággal fogadták a téma újoncát. Át-hághatatlan szakadékokat sikerült időközben leküzdeni, s aligha túlzás azt állítani, hogy Szakály Sándor tevékenysége jelentős, ha ugyan nem döntő mértékben járult hozzá a bizalom megteremtéséhez. Feltáratlan terepen kezdett cserkészni Szakály Sándor, amikor a Horthy-korszak honvédségének táborigazgatási szolgálatának, s e szolgálat legfontosabb szervének, a táborigazgatási csendőrségnek eredt nyomába. Ha lehet, a táborigazgatási csendőrséggel szemben még több volt a hivatalosan táplált előítélet, mint a honvédség egészével szemben. Még frissen él az emlék, milyen jobb ügyhöz méltó heveségű támadásokat váltottak ki Szakálynak a táborigazgatási csendőrségre vonatkozó apróbb közleményei is - a dícséretére legyen mondva, - megőrizte objektivitását és nyugalmát, s az indulatokkal mindig a száraz adatokat, a tényeket állította szembe. Az avatott szemű olvasó "A magyar táborigazgatási csendőrség" olvastán hamar talál olyan utalásokat, "idejüket múlt" jegyzeteket, bibliográfiai utalásokat, amelyek azt gyaníttatják, hogy a munka bizony a kézirat lezárta után még sokáig "érlelődött" egy-némely fiókban. Az idő azonban részben a monográfusnak dolgozott, hiszen a történelem - legalábbis az általa vizsgált kérdéskör immáron nem a politika szolgálóleánya, s a történetíró végre azt szolgálhatja, ami valódi hivatása, a nemzet egészséges történelmi tudatát.

A Zrínyi Kiadó gondozásában megjelent karcsú kötet a m.kir. honvédség táborigazgatási csendőrsége megszervezésének, felállításának a körülményeit és a II. Vh. időszakában végzett tevékenységét állítja elének. A szerző szervesen építi bele munkájába a katonai rendszettel foglalkozók, szakemberek, tisztek, parancsnokok portréját, aminek következtében a monográfia nem valamiféle arctalan testület működésének krónikájává válik, hanem nagyon is élő történelemmé. Talán ez az egyetlen hiányosság is: az olvasó olykor még több részletre, eseményleírásra vágyne. Míg a szervezetről és a szervezésről pontos képet kapunk, a hadrakelt seregben végzett táborigazgatási szolgálat részle-

teiről annál kevesebbet olvashatunk. Mindez, persze korántsem meglepő, hiszen a könyvből kitűnik, a tábori csendőrségnél szolgált katonák alig vezettek naplót, nyilván nem értek rá, a följegyzéseiket is utólag vetették papírra... Közhely már azt írni Szakály Sándor munkáiról, hogy alapvető fontosságúak, hiszen szerzőjük napjainkra a kérdéskör legelismertebb szakteknitvényének számít. A tábori csendőrségről szóló művét az olvasó szeretné újabb előtanulmánynak tekinteni, ezek sorába előbb-utóbb bele kell illeszkednie egy nagy, átfogó, s a Szakálytól megszokott alaposságú és igényű kézikönyvnek.

Józsa György Gábor.

+

Sz. B. (Mt. Waverley, VIC., Ausztrália) bs.-unk 1942.IV.10-től vezényelve volt a honvédséghez, a 2.hs-hez, a 101. hadtáplj-hoz. Írja az alábbiakat:

A Magyar Tábori Csendőrség c.munka a Magyar Honvédség Tábori Rendészetével foglalkozik, s ezért ez talán jobb cím is lett volna. A Magyar Tábori Csendőrség a hadrakelt sereg Tábori Rendészeti Szolgálat Főnökének parancsnoksága alatt alakult meg a mozgósítás után. A M.Kir.Csendőrség kötelékében Magyar Tábori Csendőrség nem létezett.

A cső.tisztek a m.kir.Csendőrségtől voltak vezényelve a m.kir.Honvédséghez. Én a 101.hadtáplj-nál szolgáltam, mint fhdgy-ot odavezényeltek. Később idgl.zászlóaljpk. voltam, s megsebesültem, harc közben a jobb mellkasban 2 lövést kaptam. "Vezénylésem 1943.V.15-én szűnt meg. Ezekkel bizonyítani akarom, hogy a hadtápljzászlóaljak nem tartoztak a Csendőrséghez és nem nevezték őket hadtápljcsendőrzászlóaljaknak, továbbá, hogy mi teljesítettük a kötelességünket, megálltuk a helyünket, hogy Híven, Becsülettel, Vitézül szolgáltuk és védtük Hazánkat. Mi nem tettük le a fegyvert, sem Oroszországban, sem Budapesten..." s hogy a hadsereg nem volt jól felszerelve, nem volt a mi hibánk.

Dr.Szakály könyvének harmadik része a "Számonkérőkkel" foglalkozik. Elismerem, voltak egyének a csendőrök között, akik túlságba vittek dolgokat. Azok és akik a Számonkérőkhöz voltak vezényelve azonban nem képviselték a Csendőrséget. A Számonkérők egy politikai pártot szolgáló egyesület volt, s a m.kir.Csendőrséghez, a mi Testületünkhöz semmi köze nem volt. A Csendőrség Felügyelőjének nem volt felülvizsgáló joga felettük. Aki nincs tisztában a tényekkel, s a könyvet elolvassa, (könnyen) a Csendőrség, mint Testület ellen fog fordulni. Ez nem segíti a Csendőrség rehabilitását...

A szerző új könyve, azt hiszem, a Honvédségről szól. Nem olvastam, csak átlapoztam. Nagyon bosszantott. Mi értelme van arról írni, hogy Jány, Szombathelyi a vöröshadseregnek voltak tagjai? Minden magyarosított név után zárójelben az eredeti nevet is írja. Mit akar ezzel elérni? Vagy pedig le akarja a sárba húzni azokat, akik becsülettel szolgálták hazájukat? Ha Lord Lewis Mountbattenről olvasok, soha nem látom zárójelben (Battenberg von) az eredeti nevét. Queen Victoriának férjét csak mint Prince Albert ismerem és még sokakat tudnék említeni...

Bajtársaktól, akik az orosz fronton voltak és még emlékeznek az eseményekre, vagy másoktól, szívesen olvasnám véleményüket..."

+

Szakály: "A Magyar Tábori Csendőrség" c.tanulmányát ugyancsak ismerteti a "BÉCSI NAPLÓ" (Bécs, Ausztria) 1991.márc.-áprilisi számában AYKLER ZSIGMOND bs-unk, melyet a következőkben teljes tartalommal közlünk:

EGY INTÉZMÉNY TRAGÉDIÁJA

Szakály Sándor: A Magyar Táborig Csendőrség. Zrínyi Kiadó, Budapest 1990. 157 oldal.

A könyv a Táorig Rendészeti Szolgálat történetét az Osztrák-Magyar Monarchia időszakából vezeti le. Előzményeit módszeres alapossággal részletezi és megállapítja, hogy a szabályzatszerkesztés már abban az időben sem volt korszerű. Ebben a formában vette át a Trianon utáni Magyarország honvédelmi és közbiztonsági szervezete. A későbbeni korszerűsítési kísérletek ezek értékelése, gyakorlati megvalósítása - ha erre egyáltalán sor kerülhetett - lényegében az 1. Vh. befejeztével esik egy időbe. Ennek okai elsődlegesen a "trianoni békekényszer" fékező hatásában keresendők, mely az élet minden területére, de különösen a katonapolitikára volt nagy hatással. A szerző utal arra is, hogy a Táorig Rendészeti Szolgálat ellátására a Monarchia csendőrségeit vették igénybe, azaz a táorig csendőröket a békeidők közbiztonsági szolgálatára kiképzett csendőrökből regrutálták (vezényelték Szerk.) Így történt ez a magyar (utód)államban is. Ezért a Magyar Táorig Csendőrség vizsgálata a M. Kir. Csendőrség figyelembe vétele nélkül nem lehetséges.

A mű tudományos vizsgálata kiterjed az intézmény eredetére, szervezési kérdésekre, feladatkörök elhatárolására, kiképzésére, az alá- és fölérendeltség viszonylataira, a csapat-csendőrség fogalmára és szerepére, az egyenruhára, a jelvényekre stb. Statisztikát ad a kiderített közönséges és katonai bűncselekményekről a feljelentett személyek rendfokozatai feltüntetésével.

A tanulmány időbeni szakaszokra bontja a Táorig Csendőrség effektív szolgálati tevékenységét a földrajzi tér meghatározásával együtt.

Ez a bécsi döntések (1938, 1940) szerinti területi visszacsatolások időszakával kezdődik, folytatódik a 2. Vh.-ba való belépéssel, az 1944. okt. 15-i kiugrási kísérlet utáni nyilas uralommal, majd befejeződik a Nemzeti Számokérők szolgálatával, illetőleg azokkal az idevonatkozó népbírósi jegyzőkönyvekkel, melyeket a háborús bűnösökként exponált személyek kihallgatásai, vagy vallomásai kapcsán rögzítettek.

A függelék dokumentálisan alátámasztja a főrészben tárgyaltakat.

Szakály Sándor a hadtörténész szemével, a második generáció távlatából vizsgál. Tárgyilagosságra való törekvése vitathatatlan, az érzelmi háttér talán ott érzékelhető, ahol -véleményem szerint- szükségtelenül általánosít (60. old. "martsák", "jóskaik") vagy szükségtelenül alkalmaz idézőjelet (u.o. "erélyes fellépések", "szigor").

Amit a szerző kívülről, az idő távlatából szemlél és kutatásai alapján értékel, azt a recenzor belülről, közvetlen közélről élte át, mint molekuláris részese ezen intézmény tragédiájának. Ezért legyen szabad idevonatkozó gondolatait az eddig leírtak figyelembevételével röviden összefoglalnia:

A honvédség katekizmus a "Szolgálati Szabályzat" volt, a csendőrségé a "Szolgálati Utasítás". Az "utasítás" szó magában hordozza a kategorikus imperatívuszt, a törvényes alapokon álló szigort, határozottságot, adott esetben kérlelhetetlenséget, elsősorban befelé, de kifelé is. A "Szolgálati Utasítás"-nak kizárólag törvényes keretek között kellett az arcvonal mögötti szolgálatban érvényesülnie.

A doni áttörés meggyorsította a dráma befejezését, mely a kapitulációba torkollott, a Táorig Csendőrség létjogosultsága megszűnt. A M. Kir. Csendőrséget pedig jogutód nélkül feloszlatták.

A Monarchia másik "részében" a csendőrség változatlanul létezik. Teljesítményével és megbízhatóságával általános elismerést és szimpátiát vívott ki magának.

Szakály Sándor tárgyilagos bátorsággal nyúl ehhez a témához, melyről 1945 óta hallgatni kellett, vagy csak gyalázkodva lehetett szólni. Könyvét Rector Béla emlékének ajánlja, aki - mint volt cső. tisztt., - nemzetközi szakértője volt a világ közbiztonsági szerveinek. Egy amerikai egyetem katedrájáról angol- és magyar nyelvű publikációival fáradhatatlanul igyekezett a M. Kir. Csendőrség tárgyilagos megítéléséhez hozzájárulni.

A "Magyar Táborig Csendőrség" c. kötet remélhetőleg csupán bevezetője egy következő átfogó munkának, mely lehetőséget nyújt elfogulatlan véleményalkotáshoz a jelen és jövő generáció részére s melynek szerzőjét újból Szakály Sándornak fogják hívni.

+

í Megjegyzés: Talán nem kétséges, hogy a Magyar Táborig Csendőrség létjogosultsága a kapitulációval megszűnt. A M. Kir. Csendőrség jogutódnélküli föloszlatásával azonban a 64 éven át ellátott közbiztonsági szolgálat is megszűnt és a Nemzet osztotta a Testület tragédiáját. Szerk.)

+

HADSEREG, POLITIKA, TÁRSADALOM. - SZAKÁLY SÁNDOR válogatott írásai 1983 és 1989 között. Kiadta a Lánchíd Kiadó Budapesten 1991-ben 190 oldalon, puha kötésben.

Tíz hosszabb-rövidebb tanulmányát a szerző - melyek nem a napi politikai széljárás szülöttei - fiainak ajánlotta. A tíz feldolgozott téma közül az első a volt M. Kir. Csendőrség, mint közbiztonsági testület létrehozásával, feladatával, működésével foglalkozik 1881-től 1914-ig. Ismerteti, hogy a polgárosodó Magyarország a cső-ség felállításával jelentősen előrelépett a közbiztonság megszilárdítása területén, s európai mércével mérve is jelentős közbiztonsági testületté vált.

Több, mint húsz esztendővel a Testület felállítása után 1907-ből származó tevékenységi kimutatás szerint a súlyos bűncselekmények döntő többségét, az összes elkövetett bűncselekmények 94%-át a csendőrség kinyomozta. Végezetül megállapítja, hogy a M. Kir. Csendőrség 1881-ben történő felállítása a kormány fontos és helyes lépése volt.

A következő fejezetekben az u. n. Vöröshadsereg tisztikarát, az 1941-es "hadüzenetet", a II. Vh-s katonai felsővezetés összetételét tárgyalja, majd hozzászólást ad katonai múltunkról a jelenből.

Megrendelhető az alábbi címen: A. John PETERDI, 4 Beau Str., NORWALK, CT.
06850, U.S.A.

Ára egyenként: 5.00 US dollár. A postaköltség bennfoglaltatik.

+

PÁLFALVI NÁNDOR: ESKÜSZÖM, HOGY HŰ LESZEK c. munkája ismertetését a következő számunkban közöljük. Elnézést a késedelemért. (Szerk.)

+

X.

ÉRTESÍTÉS, FELHÍVÁS, HELYESBÍTÉS, EGYÉB, NYUGTÁZÁSOK

A B.L. 1991/1.sz. 49. és 50. oldalán adott felhívásokra:

1. FELHÍVÁSRA:

Kérjük bajtársaink véleményét, illetve hozzájárulását az ÉLETLEÍRÁSOK további őrzésére vonatkozólag, hogy azokról az év végével gondoskodhassunk.

1. FELHÍVÁSRA:

Köszönettel nyugtázzuk a következő könyvek kézhezvételét bajtársainknak:

Dr. Rektor Béla	A M.Kir.Csendőrség Oknyomozó története Cleveland, 1980.	Fülöpp J.
v.Kövendy Károly	Magyar Királyi Csendőrség 1881-1945, Toronto, Ont.	- " -
- " -	Csendőrök a Kárpátokon 1953, Nyugaton	- " -
v.Ridegh-Olchváry Milviusz	Bűnügyi Nyomozástan I.Kötet, Budapest, 1936	Horváth L.
v.Kövendy Károly	Csendőrök a Kárpátokon 1953, Nyugaton	- " -

Kapott értesülés szerint az Országos Levéltárba most kerültek vissza a B.M. Archivumból a csendőrségi iratok. Így a szabályzatok és könyvek hazaküldését felfüggesztjük, amíg azokra vonatkozó igénylést kapunk.

3. FELHÍVÁS

A Kanadai Királyi LOVAS Csendőrség (R.C.M.P.) 1930-as években állítólagos látogatásáról megkérdeztük az RCMP központi irattárát. Nemleges választ kaptunk.

+

HELYESBÍTÉS

A B.L. 1991/1. számában a Bajtársi Közösségek életéről szóló beszámolóban /III.Fejezet/ a Sao Paulo-i bajtársaink csendőrnapi összejöveteléről írtunk a 19.oldalon. A megjelentek névsora helyesen: Ft.Dr.GÁCSÉR IMRE O.S.B., KADOCSA GÁBOR, ISKI JÓZSEF és v. VÖRÖS KÁROLY tb.cső.,

A hiányos felsorolásért elnézést kérünk. (Szerk.)

+

Tudomásvételre:

DOMOKOS SÁNDOR bajtársunk könyve: "DÉL KERSZTJE ALATT" címmel megjelent Magyarországon a Mécs László kiadóvállalat kiadásában.

A könyv megrendelhető közvetlenül a kiadótól:

MÉCS LÁSZLÓ KIADÓ, BUDAPEST VI.kerület, JÓKAI tér 10.,H-1061
vagy PANNONIA BOOKS P.O.Box: 1017, Station "B" TORONTO, Ont. M5T 2T8
Canada,
vagy: Bloor St., W. 2nd Floor, Toronto, Ont.,

Az árat a könyvkereskedő szablya meg.

+

Lapzárta után érkezett:

I. SZEMÉLYI HÍREK - HALOTTAINK-hoz:

Dr. KONTRA IMRE m.kir.csendőrszázados, a tatai gy.tanszázad oktató-tisztje, az MKCsBK montreali (Que.Kanada) csoport tagja, a helybeli St. Mary Kórházban 1991.IX.13-án 77 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének.

Szept. 19-én temették a Ref. Egyház templomában tartott istentisztelet után. Búcsúztatta Nt. NITSCH GÁBOR ref. lelkipásztor, kiemelve bajtársunk személyi érdemeit, végtelen csendes természetét, bájos modorát, alkalmazkodóképességét és végtelen szerénységét.

A magyar zászlóval letakart koporsójánál 6 bajtárs állt őrt: Dr.SZATMÁRI LÓRÁNT cső.hadp.őrm., csoportvezető, PALLÉR JÓZSEF tb.cső., (temetésrendező), BAGDI LAJOS törm., SZABÓ SÁNDOR törm., SIPOS SÁNDOR őrm., és JÁSZBERÉNYI JÓZSEF törm....

A Közösség nevében a csoportvezető búcsúzott az eltávozó bajtárstól, aki később a Csendőr Központban, a jogügyi irodában volt beosztva. Innen hadi beosztásban vonult el az orosz frontra. A háború vége alakulatával Ausztriában érte.

A temetőbe csak a hozzátartozók kísérték ki.

" Isten Veled, Imre bajtársunk! Kötelességedet teljesítetted Híven, Becsülettel, Vitézül! "

(Dr.Sz.L. 1991.X.2.-)

+ + + + +

NYUGTÁZÁSOK

az MKCsBK Vezetősége

ezúton is köszönettel nyugtázza a Közösségünk fönntartására
 kapott önkéntes hozzájárulásokat és felülfizetéseket
 1991 március 1-től augusztus 31-ig

U. J.	BL	50.-	v.Sz. L.	BL	US	15.-	i. B. A.	BL	US	20.-
D. I.	BL US	20.-	M. I.	BL		25.-	M. B.	BL	US	15.-
Dr. B. I.	BL US	30.-	Dr.A. F.	BL	US	15.-	Özv. M. F-né	BL		20.-
Dr. T. O.	BL US	20.-	P. I.	BL		20.-	R. K.	BL		12.-
U.M.Adelaide csoport		138.50	Özv.Dr.V. T-né	BL		20.-	L. F.	BL		12.-
Özv. H. Á-né	BL US	20.-	D. F.	BL	US	10.-	H. L.	BL	US	20.-
v. P. L.	BL	30.-	Özv.H. I-né	BL		25.-	Dr. Sz. L.	BL		20.-
Zs.Gy.Sao Paulo csoport		200.-	Özv.B. Á-né	BL	US	20.-	G. B.	BL		15.-
Sz.B.Melbourne csoport	BL	250.-	B.M.Z.	BL	US	30.-	P. I.	BL	US	20.-
v. D.Gy. R.B.k.	US	25.-	Özv.T. K-né	BL	US	25.-	N. N.	BL	US	15.-
Dr.T.Gy.Sidney csoport	BL	501.-	E. M.	BL	US	10.-	J. P.	BL	US	15.-
R.B.k		20.-	Sz. I.	BL		15.-	Dr. K. I.	BL		15.-
Más/Csj		44.-	S.I + S. L.	BL		24.-	v. N. L.	BL	US	20.-
		565.-	Sz.P. London csoport	BL	L	40.-	P.A./Gy.	BL	US	10.-
			Özv.H. S-né	BL	US	25.-	F. L.	BL		12.-
							K. I.	BL	US	20.-
							v. Sz. L.	BL	US	30.-

+ + + + +

